

**Švenčionių Zigmo Žemaičio gimnazijos
Olweus patyčių prevencijos programos
mokinių apklausos 2021 m. duomenų
analizė**

Mokyklos OPPP instruktore Elona Berniūnienė

Kam reikalinga apklausa?

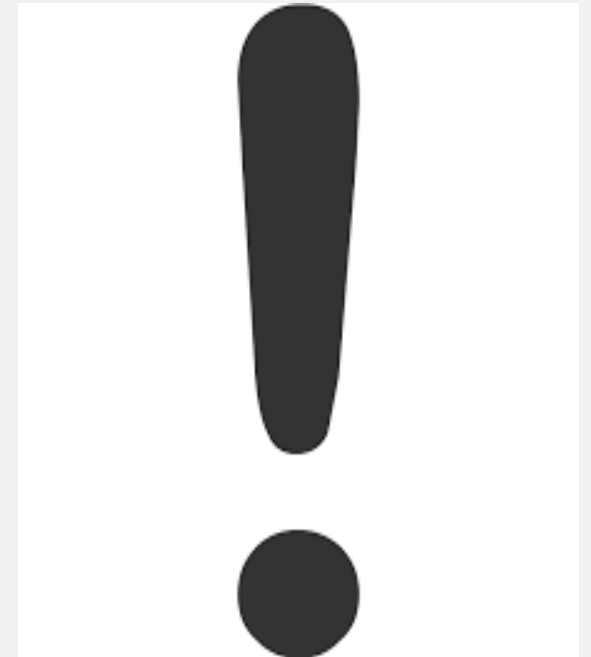
- Susidaryti kiek objektyvesnį vaizdą, kokia padėtis mokykloje patyčių atžvilgiu.
- Pamatyti, į ką labiau reikia atkreipti dėmesį (pav. į situaciją koridoriuose ir laiptinėse).
- Reikia vengti aiškintis konkrečius asmenis (ir tuos iš kurių tyčiojasi, ir kurie tyčiojasi).
- Apklausos rezultatus draudžiama naudoti tapatybės išsiaiškinimui.

Apklausoje dalyvavusių mokinių skaičius

Data	Mokinių skaičius ir jo procentinė išraiška
2021.12	354 gimnazijos mokiniai (185 berniukai ir 169 mergaitės) 96 proc.
	126 pradinukai (68 berniukai ir 58 mergaitės) 96,9 proc.
	34 Adutiškio skyriaus mokiniai (34 berniukai ir 14 mergaičių) 100 proc.

Prašome atkreipti dėmesį:

- 2021 m. Apklausos duomenys nebus lyginami su praeitų metų apklausų duomenimis, nes nuo 2021 rugsėjo pasikeitė didžiosios dalies gimnazijos mokinių mokymosi vieta.
- Taip pat apklausos duomenys nebus lyginami su praeitų metų apklausų duomenimis, atsižvelgiant į Olweus International AS atstovų rekomendacijas.

Apklauso duomenų pristatymo ypatumai šiais metais

- Kadangi 2021 m. rugsėjo mėnesį progimnazijos mokiniai pradėjo mokytis viename pastate su gimnazistais, jų apklauso duomenys bus pristatomi kartu (5; 6; 7; 8; I ir II klasės).
- Kadangi 2021 m. rugsėjo mėnesį pradinukai išsikėlė į buvusį progimnazijos pastatą, jų apklauso duomenys bus pateikiami atskirai.
- Kadangi Adutiškio skyriuje mokosi mažiau nei 50 mokinių, skyriaus apklausa, remiantis rekomendacijomis, bus pateikiama naudojant aprašomąjį (naratyvinį) metodą.

Bendra informacija apie Olweus PPP mokinių apklausą Lietuvoje

2021 m. apklausoje dalyvavo 135 Lietuvos mokyklos iš 137 mokyklų, vykdančių OPKUS.

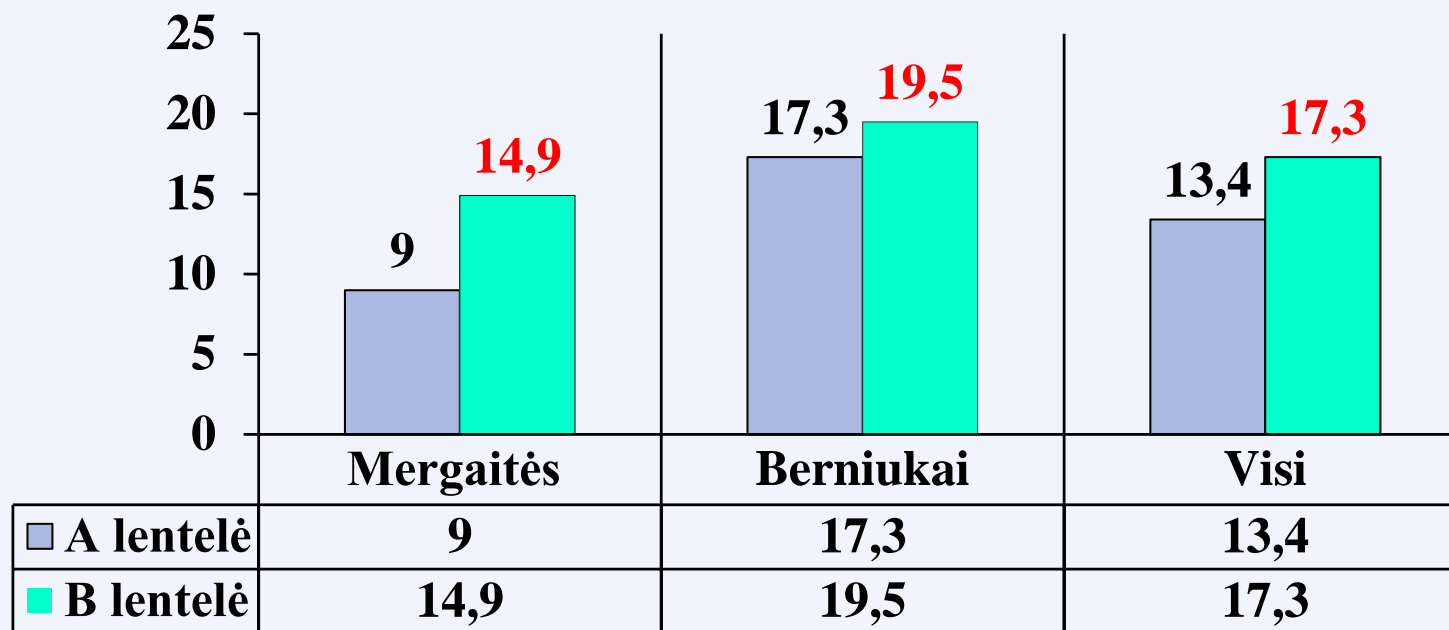
Apklausoje dalyvavo 37 975 (3-10 klasių) mokiniai, kas sudaro 88,5% visų šių mokyklų mokinių.

Mokinių, patyrusių – patyčias **13,2 %.**

Pagal B lentelės duomenis (užslėptos patyčios) patyčias patyrė **19,3% mokinių.**

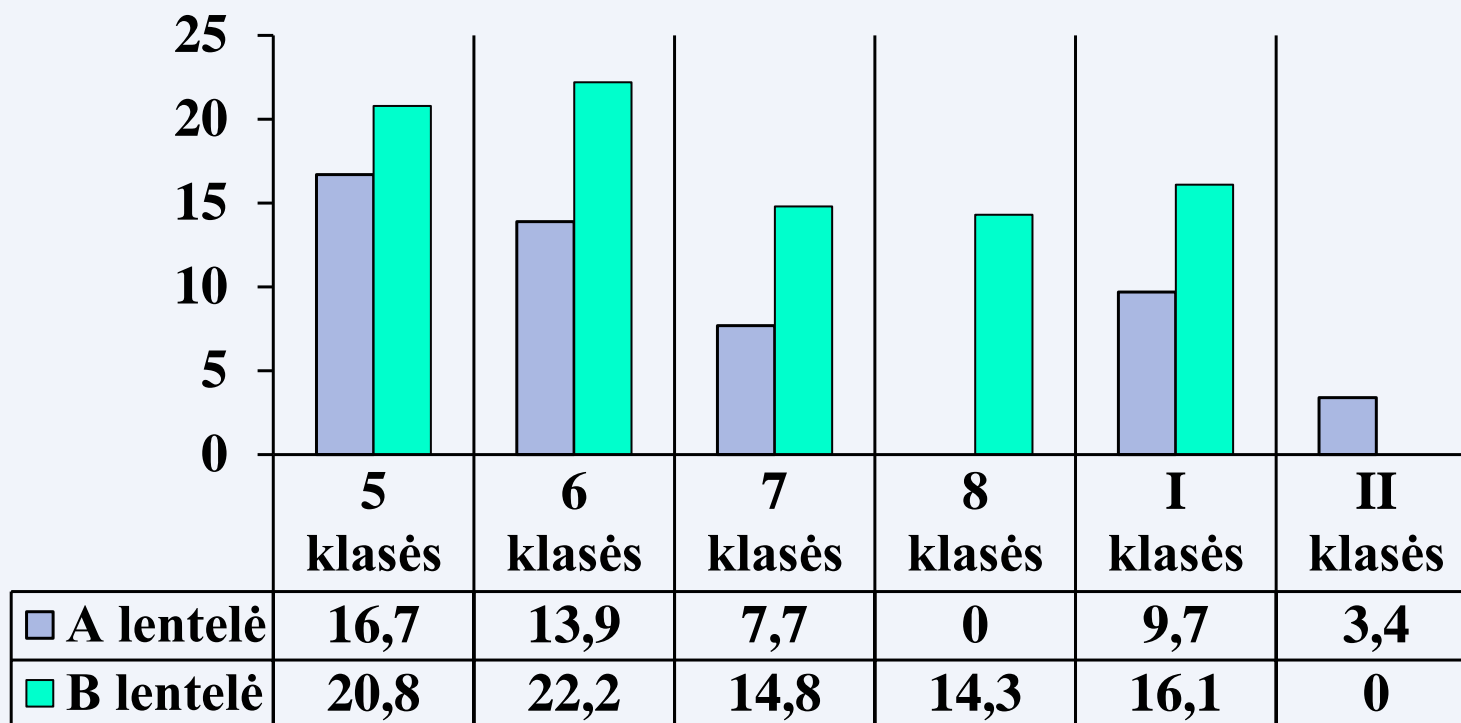
Mokiniai, iš kurių buvo tyčiojama „2-3 kartus per mėnesį“ ir dažniau (5, 6, 7, 8, I; II kl. (%))

A lentelė (patiriamos patyčios) ir B lentelė (užslėptos patyčios) duomenų palyginimas. Apklaustos 14 ir 16 p.

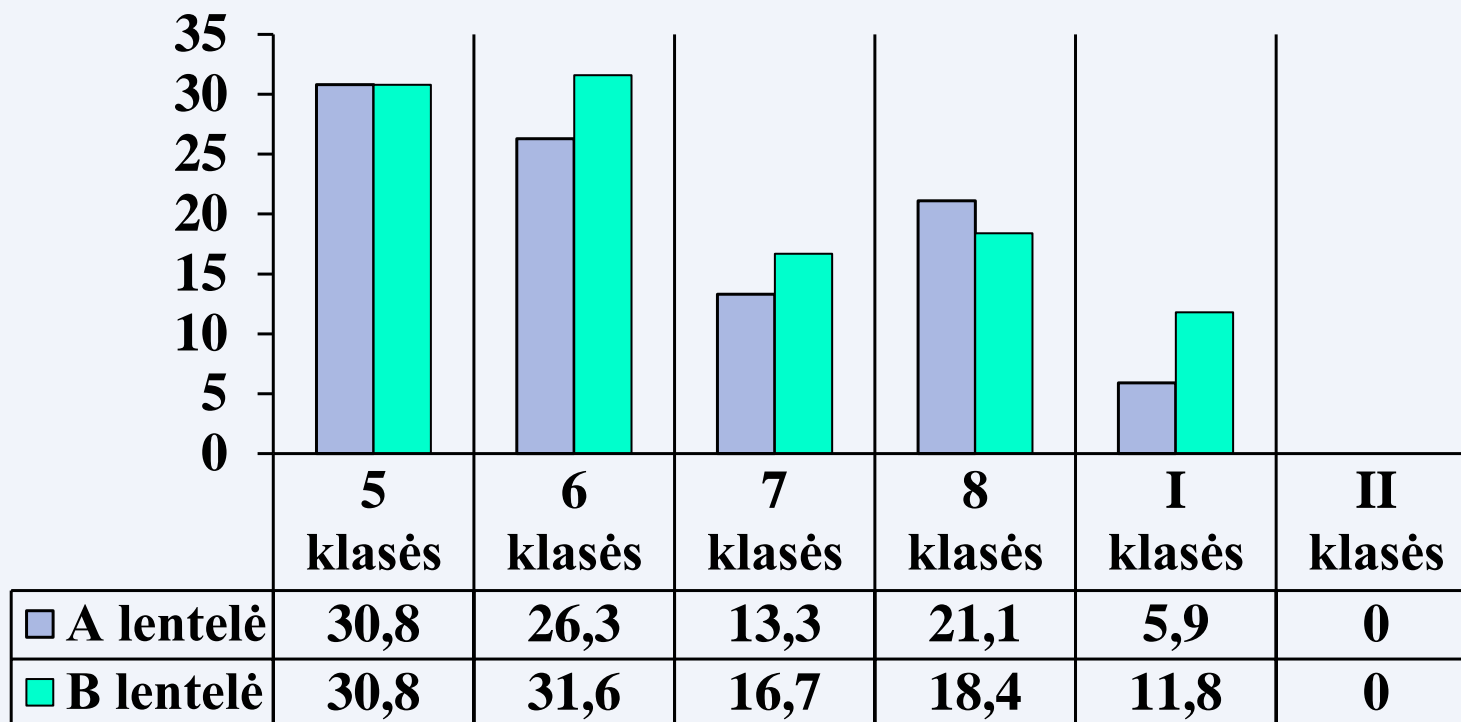
Mergaitės, iš kurių tyčiojosi kiti mokiniai 2-3 kartus per mėnesį ir dažniau (%).

A lentelė (patiriamos patyčios) ir B lentelė (užslėptos patyčios) duomenų palyginimas. Apklausos ataskaitos 14 ir 16 p.

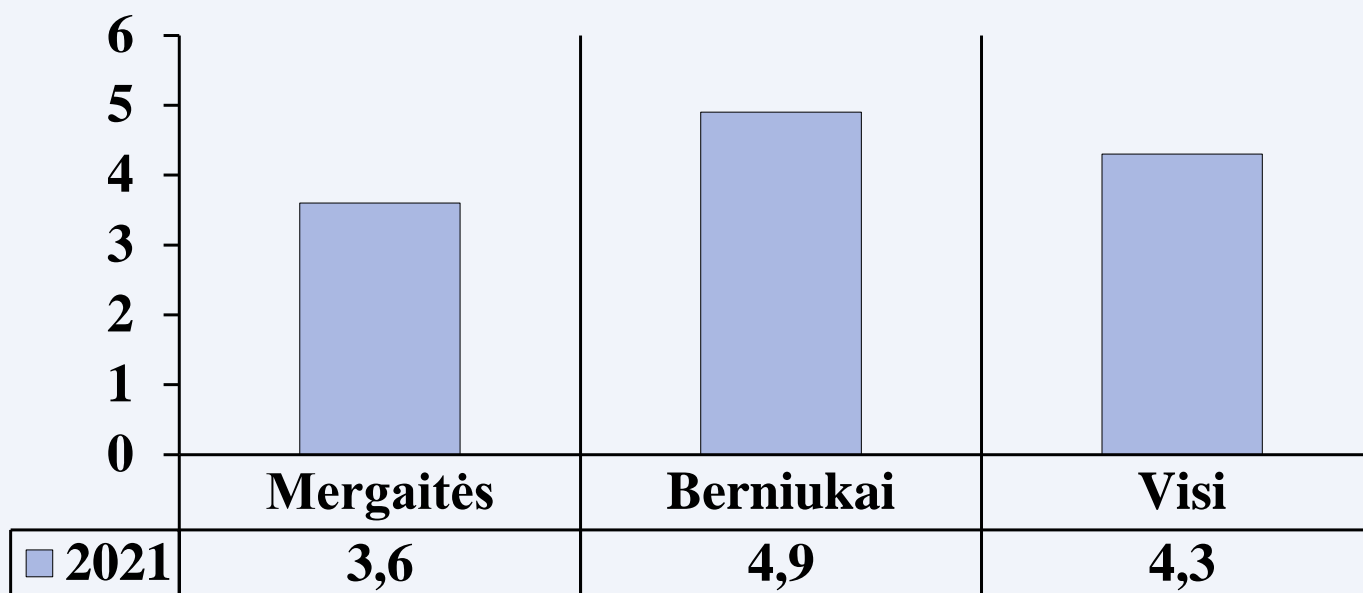

Berniukai, iš kurių tyčiojosi kiti mokiniai 2-3 kartus per mėnesį ir dažniau (%).

A lentelė (patiriamos patyčios) ir B lentelė (užslėptos patyčios) duomenų palyginimas. Apklausos ataskaitos 14 ir 16 p.

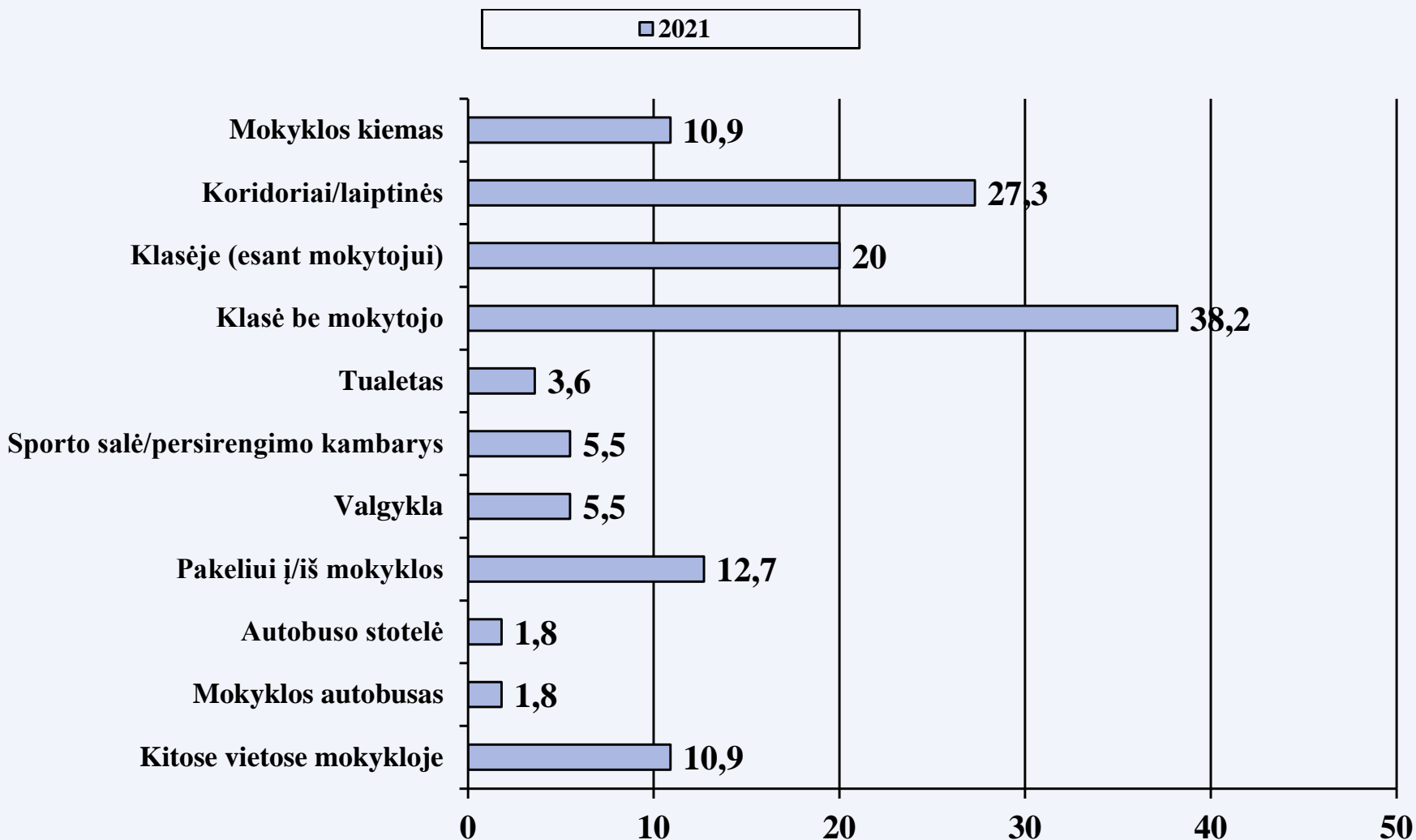

Berniukai ir mergaitės, kurie tyčiojosi iš kitų mokinių 2-3 kartus per mėnesį ir dažniau (5, 6, 7, 8, I; II kl.) (%)

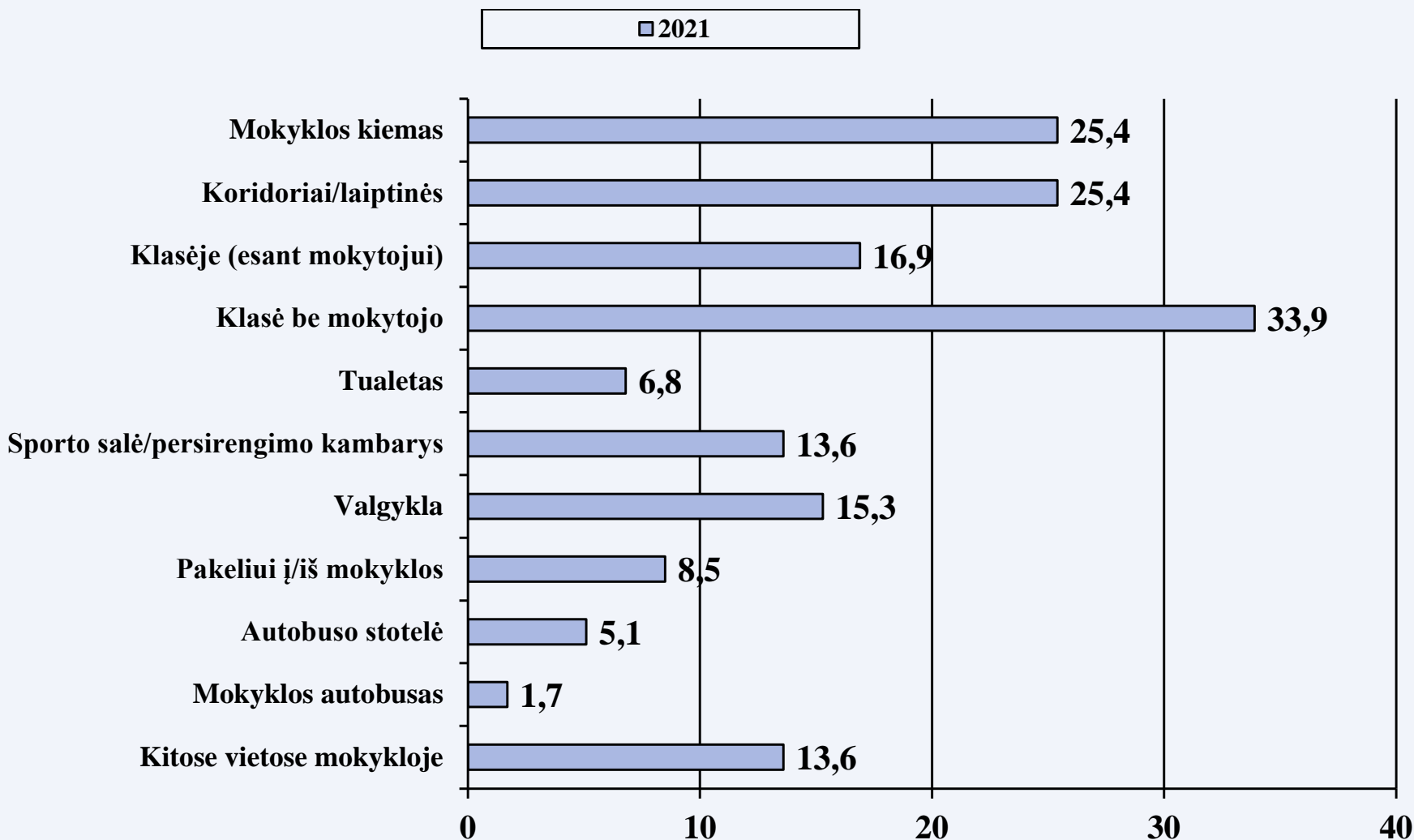
Kur mergaitės patyrė patyčias (5, 6, 7, 8, I; II kl.) (%)?

Įtraukti tie mokiniai, kurie į pagrindinį klausimą apie patyčias atsakė: 1-2 kartus ir dažniau

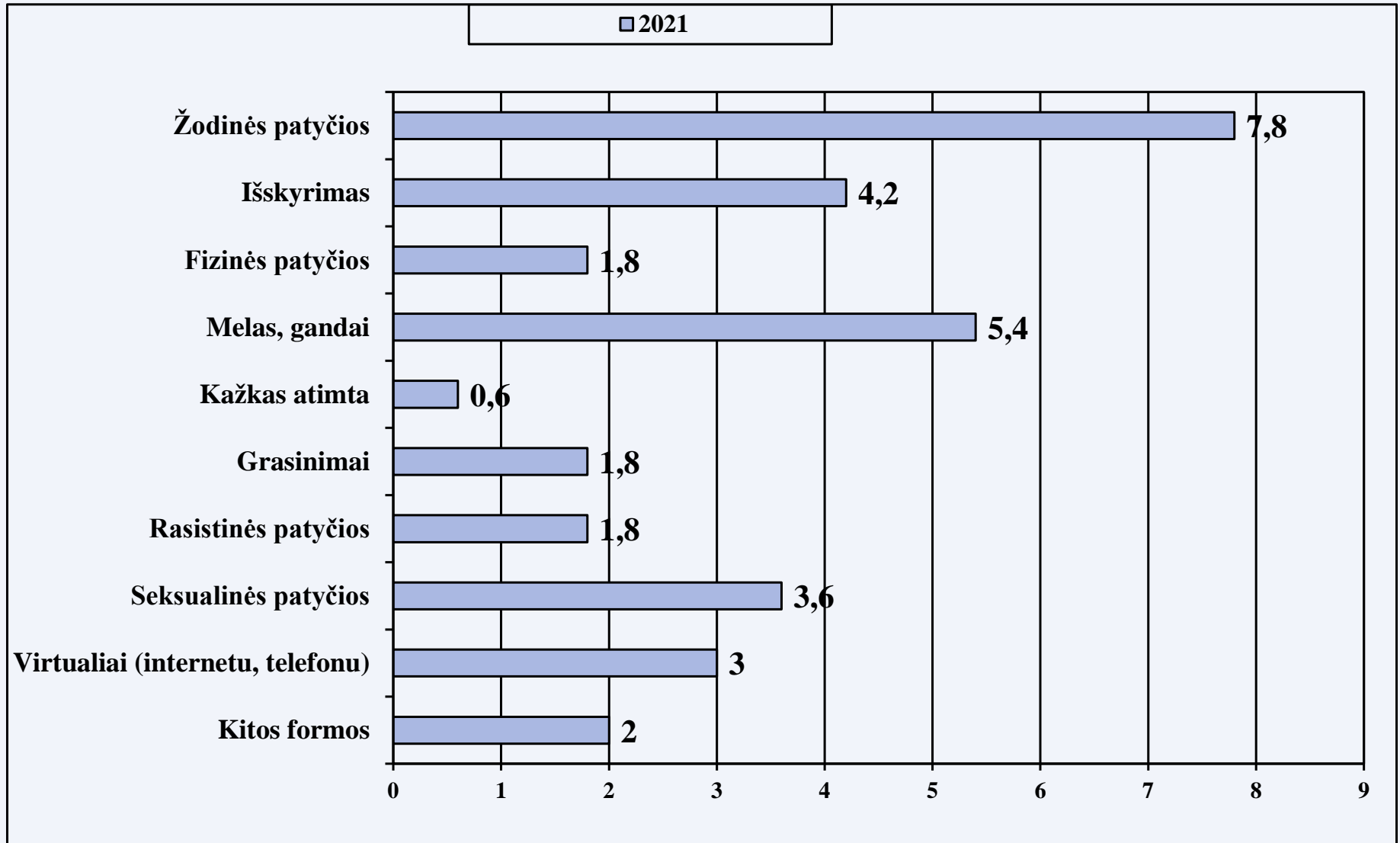
Kur berniukai patyrė patyčias (5, 6, 7, 8, I; II kl.) (%)?

Įtraukti tie mokiniai, kurie į pagrindinį klausimą apie patyčias atsakė: 1-2 kartus ir dažniau

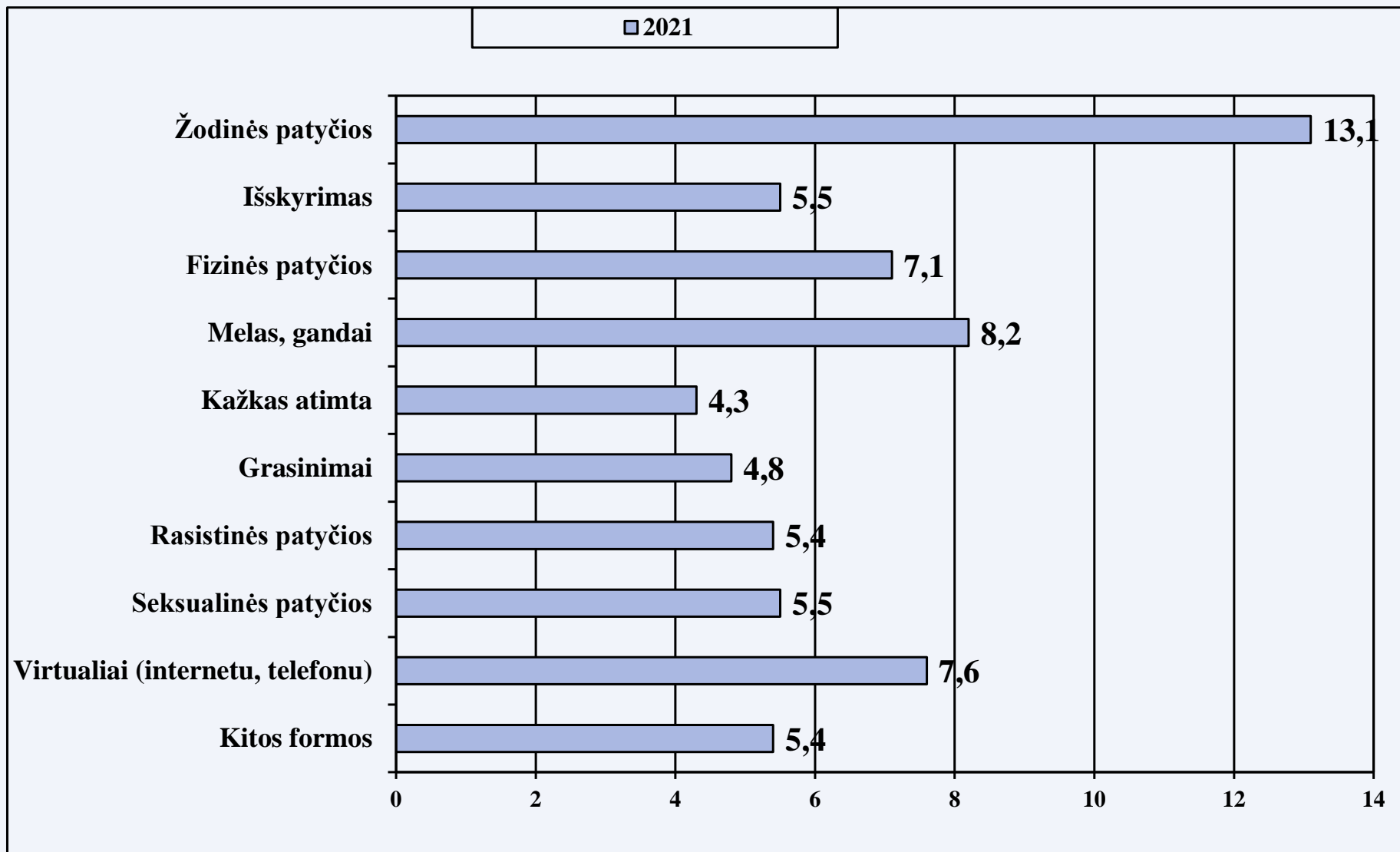
Kokias patyčių formas patyrė mergaitės

(įtrauktos tos mergaitės, kurios į pagrindinį klausimą apie patyčias atsakė: 2-3 kartus per mėnesį ir dažniau) (5, 6, 7, 8, I; II kl.) (%)

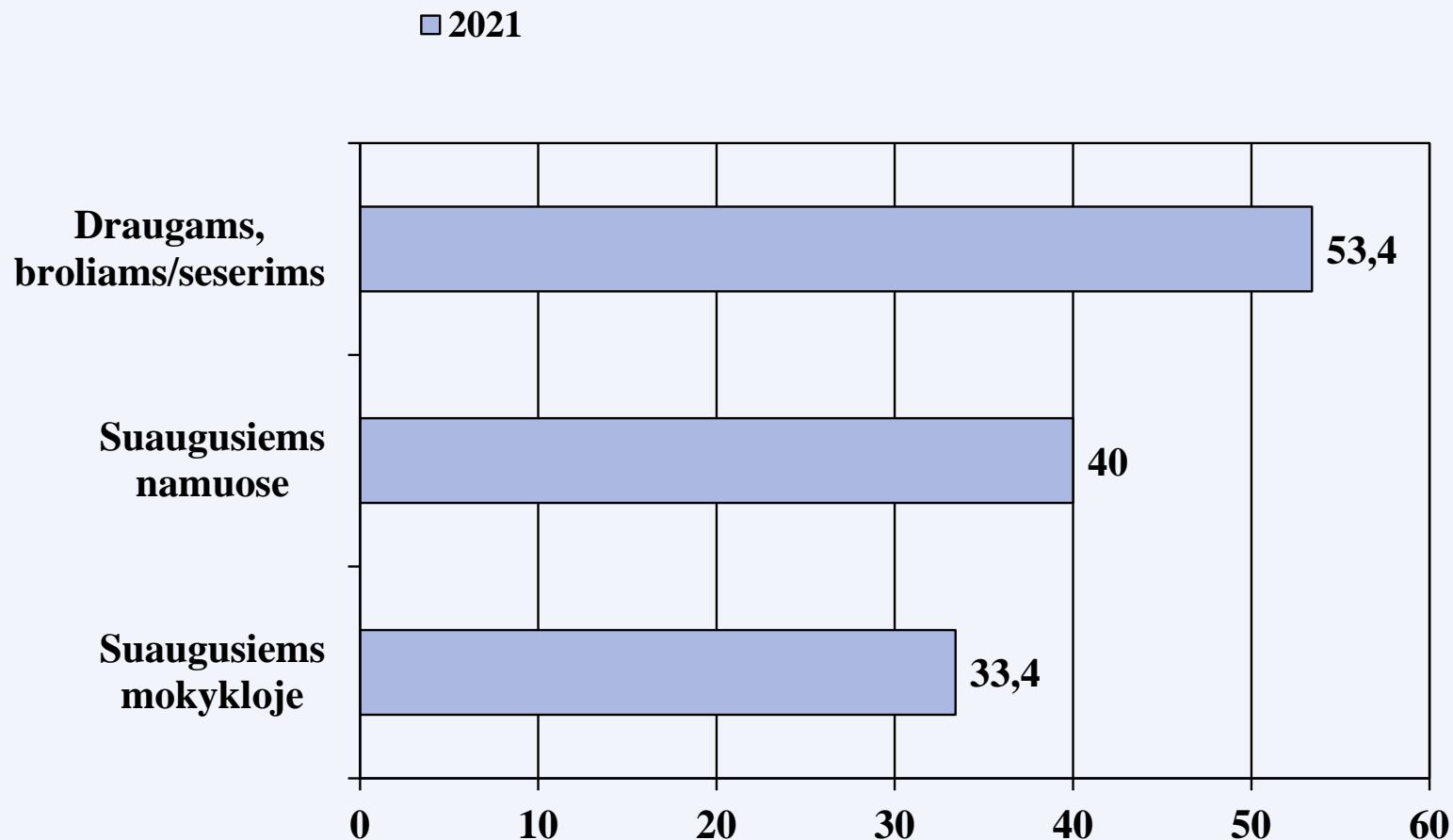
Kokias patyčių formas patyrė berniukai

(įtraukti tiek erniukai, kurie į pagrindinį klausimą apie patyčias atsakė: 2-3 kartus per mėnesį ir dažniau) (5, 6, 7, 8, I; II kl.) (%)

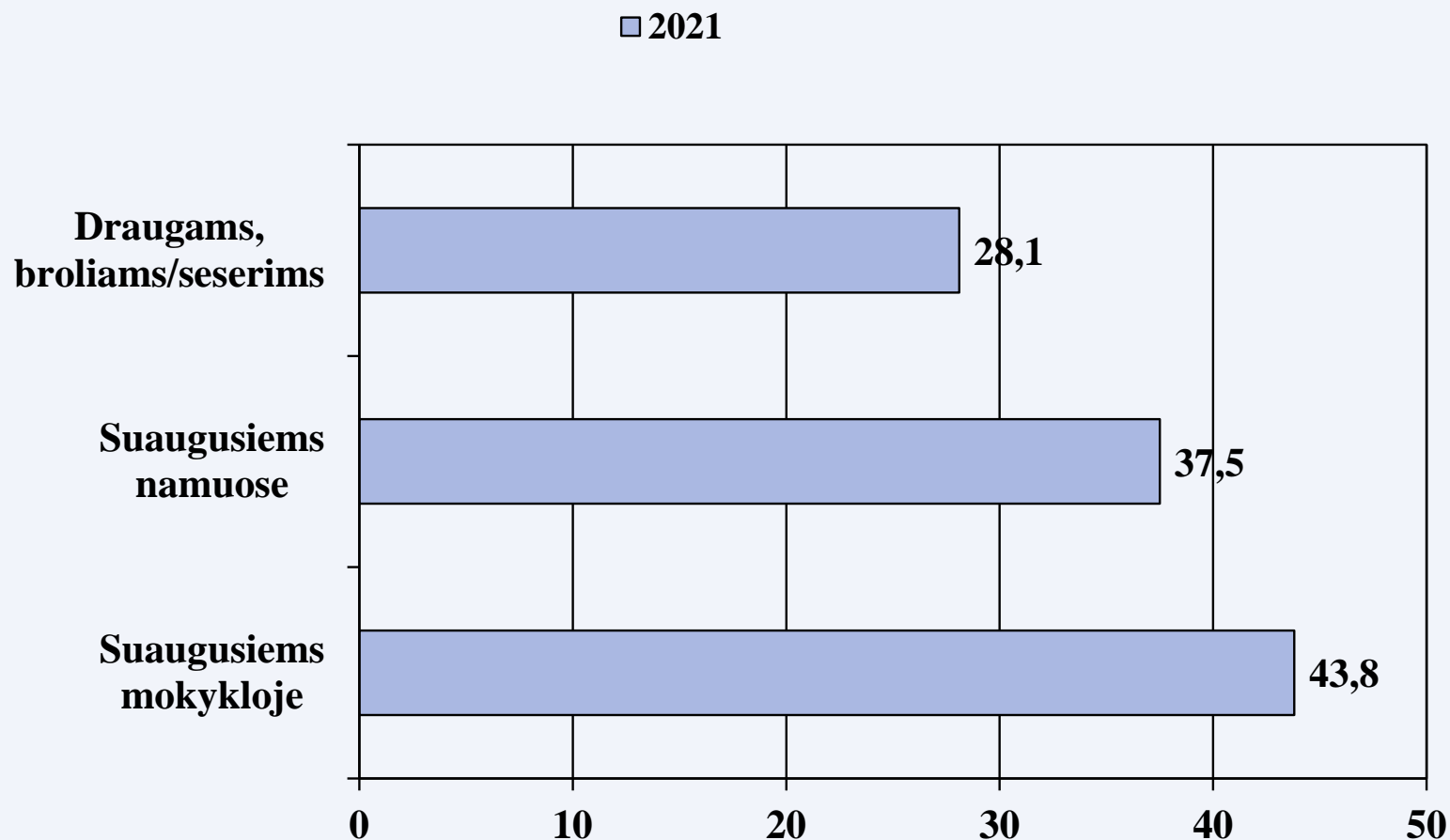
Kam mergaitės pasakojo apie patiriamas patyčias? (%)

Įtrauktos tik tos mergaitės, kurios į pagrindinį klausimą apie patyčias atsakė, kad patiria 2-3 k. per mėnesį ir dažniau.

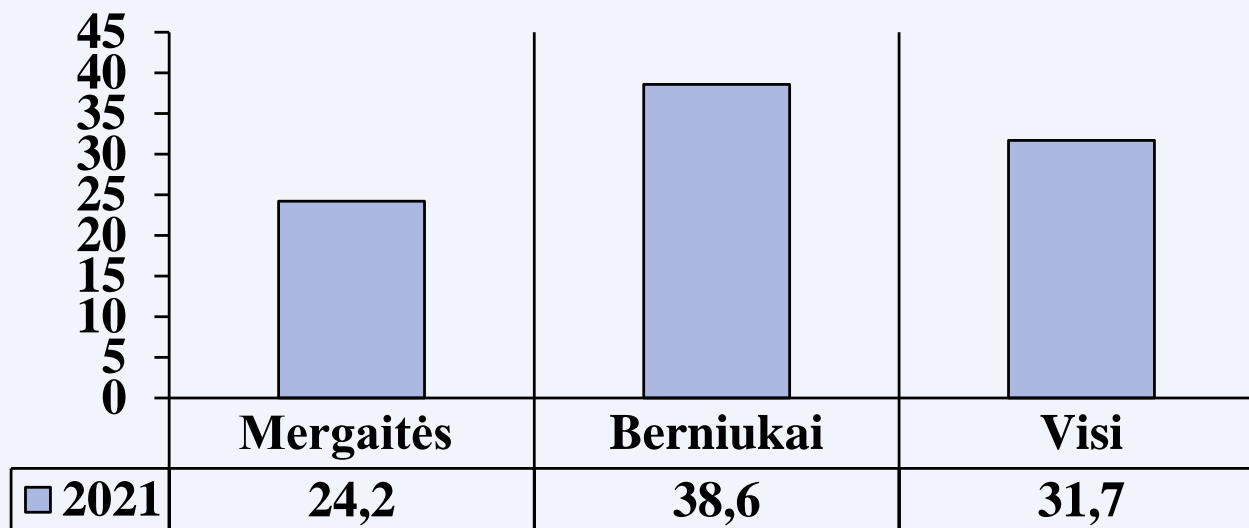

Kam berniukai pasakojo apie patiriamas patyčias? (%)

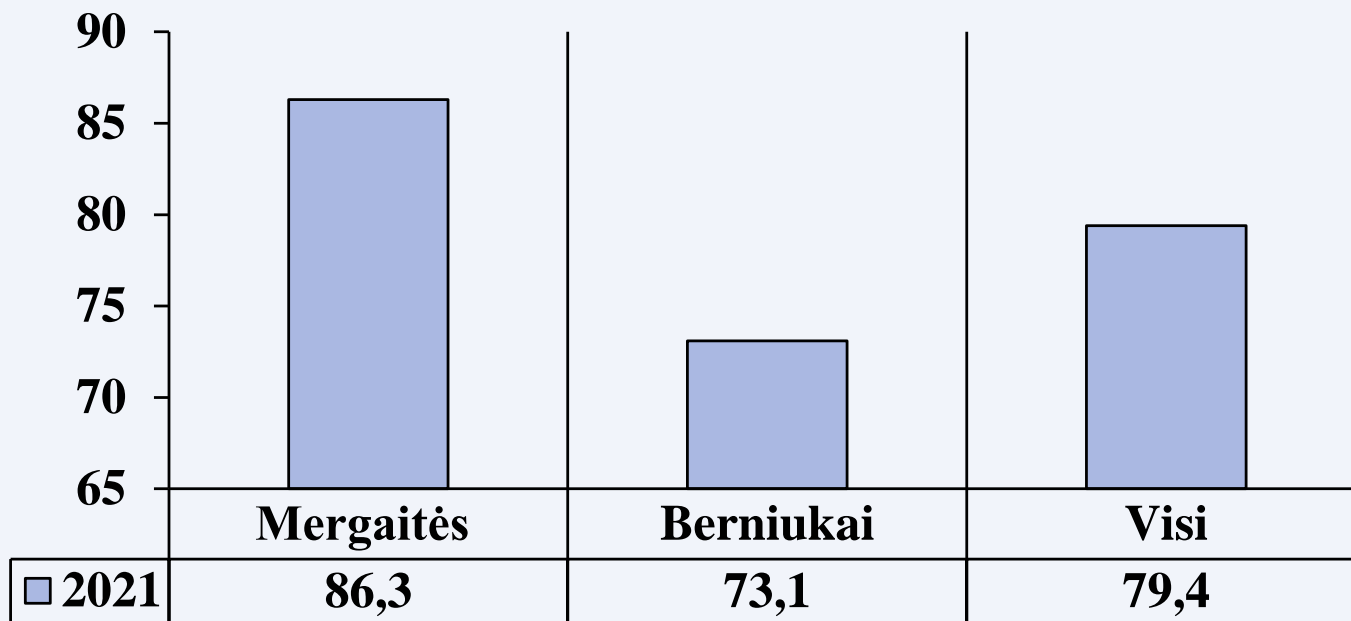
Įtraukti tik tie berniukai, kurie į pagrindinį klausimą apie patyčias atsakė, kad patiria 2-3 k. per mėnesį ir dažniau.

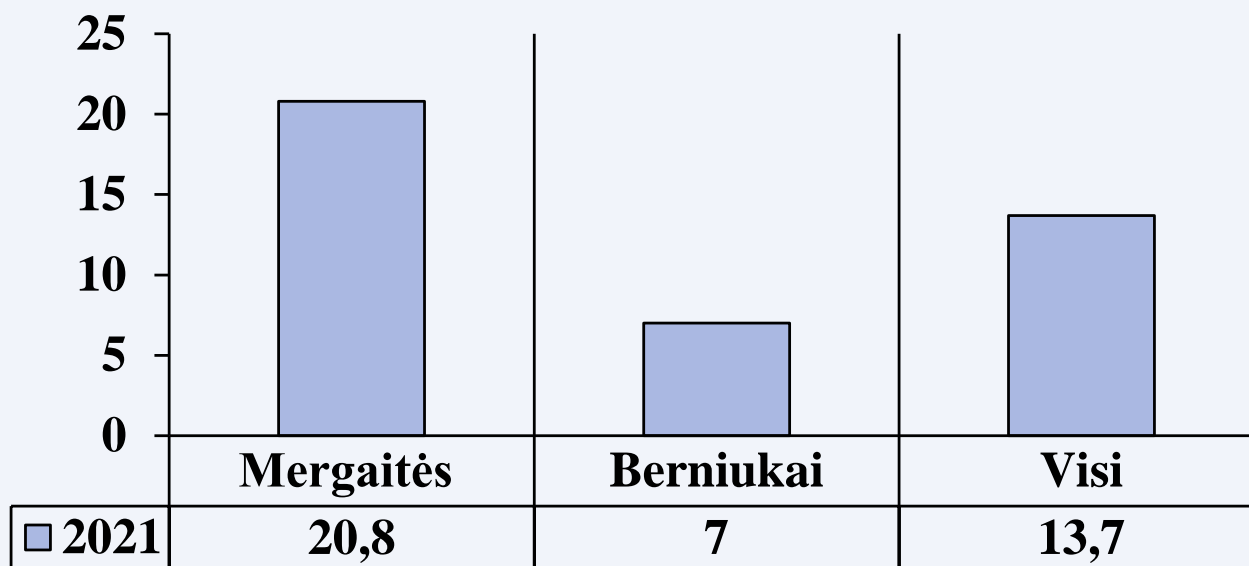
**Ar manai, kad galėtum prisidėti prie patyčių iš mokinio, kurio
nemėgsti
(atsakymų “taip”, “galbūt”, “nežinau” suma) (%)**

Kai matai savo bendraamžius, iš kurių tyčiojasi mokykloje, ką tu jauti ar galvoji? (atsakymų “trupučią gaila” bei “gaila ir noriu padėti” suma) (%)

Ar dažnai tu bijai, kad kiti mokiniai iš tavęs tyčiosis? (atsakymų „gana dažnai”, „dažnai” ir „labai dažnai” suma) (%)

Ilgalaikės patyčios

Įtraukti tik tie mokiniai, kurie į pagrindinį klausimą atsakė 2-3 k. per mėnesį ir dažniau

2021 m. mokykloje yra 6 mokiniai, patiriantys ilgalaikes patyčias.

Jei tyčiojamasi daugiau nei metus - didelės neigiamos pasekmės:

- **apie 30 proc. vyresniame amžiuje kenčia nuo depresijos;**
- **adaptacijos problemos šeimoje, socialiniame gyvenime apskritai.**

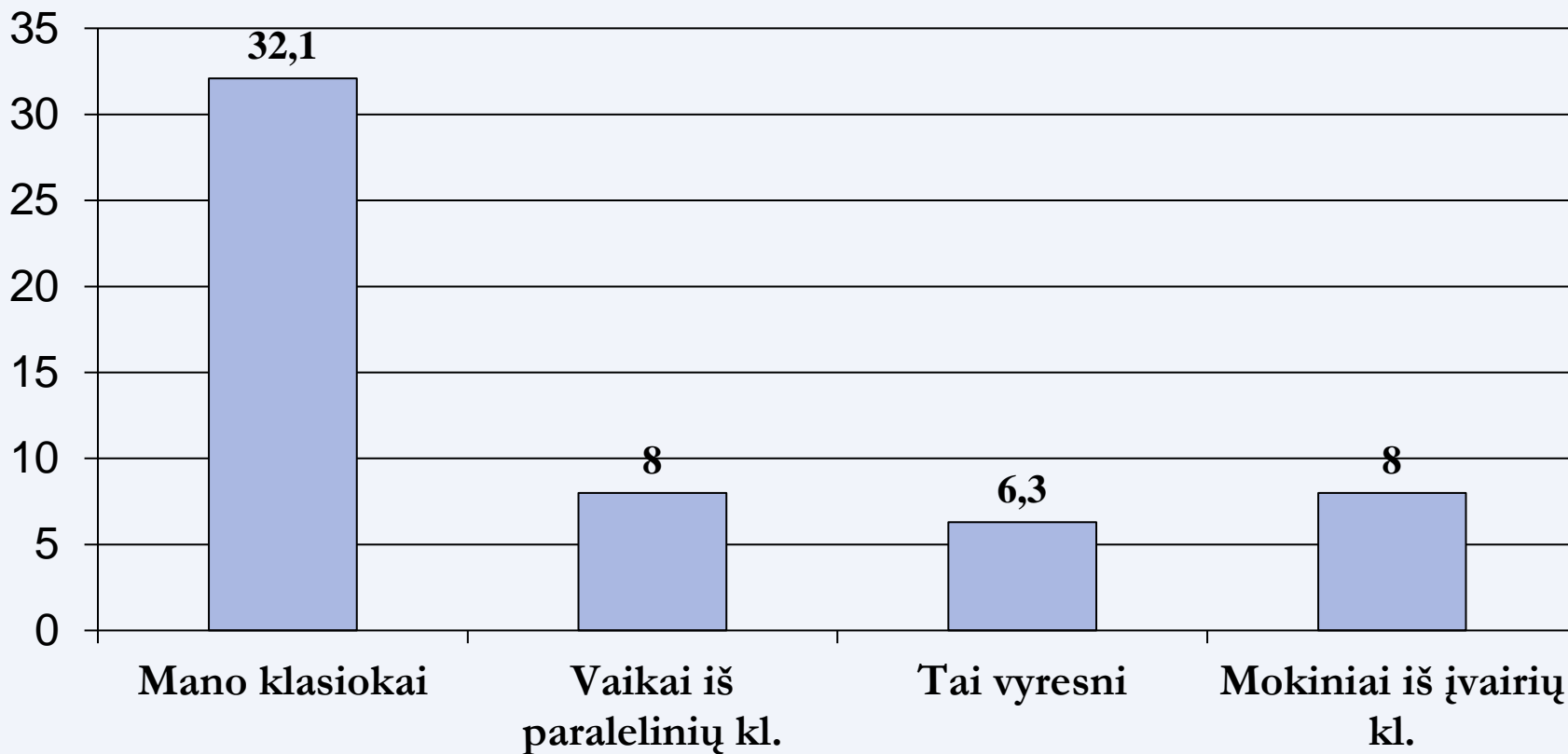
Mokyklos siekiamybė, kad šis skaičius būtų 0.

Reikalinga 0 lygio tolerancija patyčioms.

Kurioje klasėje mokosi iš tavęs besityčiojantys mokiniai? (%)

Įtraukti mokiniai, kurie pagrindinį klausimą apie patyčias atsakė 1-2 kartus arba dažniau

2021

Papildoma informacija

Įtraukti mokiniai, kurie pagrindinį klausimą apie patyčias atsakė: 1-2 kartus arba dažniau

1. „Keliese iš tavęs dažniausiai tyčiojasi“?

- „Dažniausiai vienas“ – 35,4 %;
- „2-3 mokinių grupelė“ – 20,4 %.

2. „Iš tavęs tyčiojasi berniukai ar mergaitės“?

- „Viena mergaitė“ – 8,8 %
- „Kelios mergaitės“ – 11,4 %;
- „Vienas berniukas“ – 17,5 %;
- „Keli berniukai“ – 17,5 %

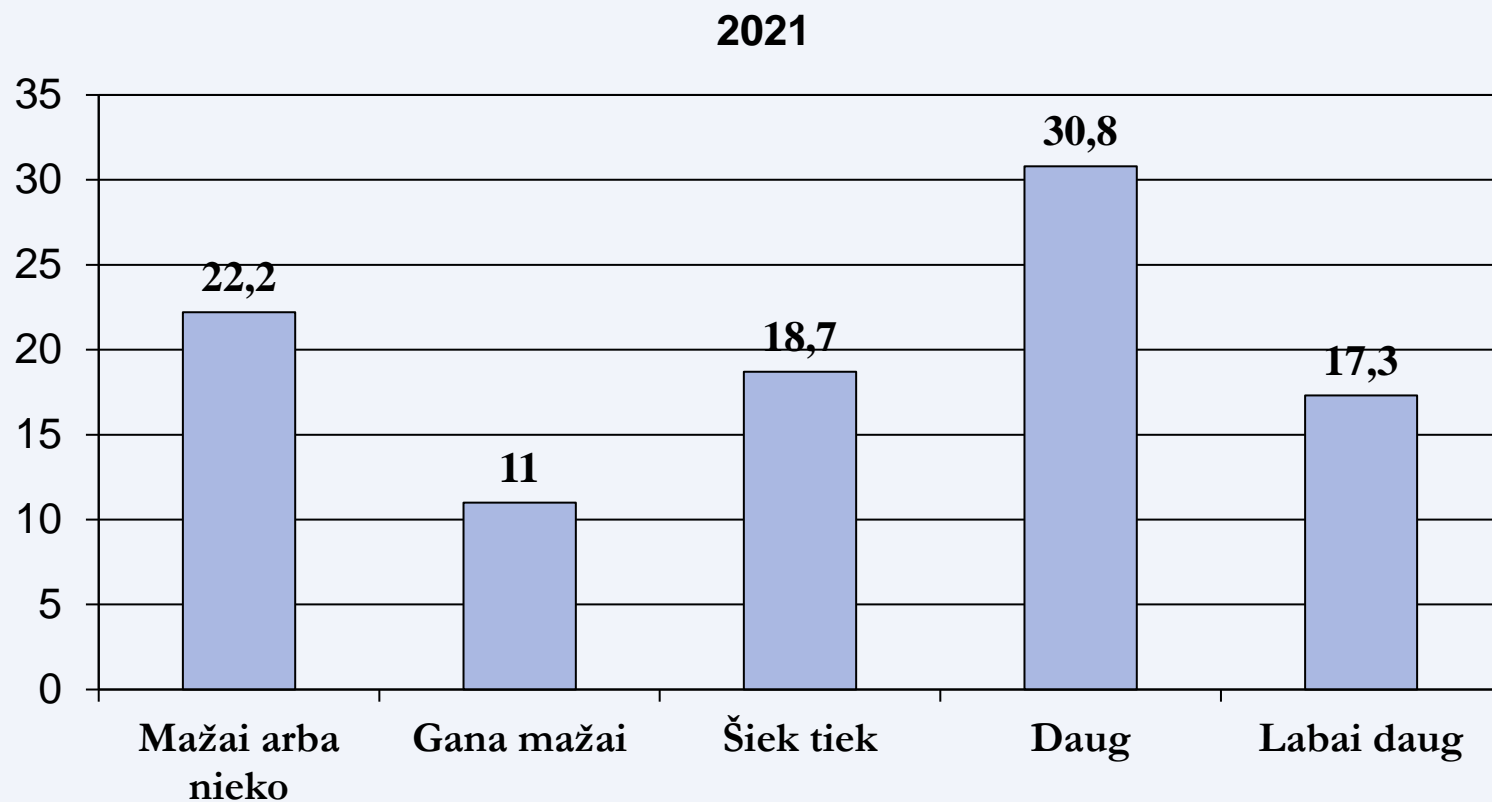
Papildoma informacija

Įtraukti tie mokiniai, kurie ankstesniame klausime apie virtualias patyčias atsakė: 1- 2 kartus arba dažniau

„Jeigu iš tavęs tyčiojosi telefonu ar internetu, kaip tas vyko“?

- 1. Tik mobiliuoju telefonu – 28, 6%**
- 2. Tik internetu – 48,6%**
- 3. Mobiliuoju telefonu ir internetu 22,9%**

Kaip tu manai, kiek daug per paskutinius keletą mėnesių tavo klasės auklėtojas(-a) padarė, kad sustabdytų patyčias? (%)

Apibendrinimas

- Patyčias daugiau patiria berniukai. Ypač išsiskiria 5 ir 6 klasės.
- I klasių berniukų patiriamų patyčių ir užslėptų patyčių santykis skiriasi per pusę. Tas pats matosi 7 ir I klasių mergaičių tarpe. 8 klasių mergaičių tarpe matomos tik užslėptos patyčios.
- Mergaitės daugiausia patyčių patiria klasėje be mokytojo ir koridoriuose.
- Berniukai daugiausia patyčių patiria klasėje be mokytojo, koridoriuose ir mokyklos kieme.
- Populiariausios patyčios mergaičių tarpe yra žodinės ir melas/gandai. Berniukų tarpe – žodinės, melas/gandai.

Apibendrinimas

- Berniukai apie patiriamas patyčias dažniausiai kalbasi su suaugusiais mokykloje, suaugusiais namuose ir su draugais/broliais/seserimis.
- Apie patiriamas patyčias mergaitės dažniausiai kalbasi su draugais/broliais/seserimis; po to su suaugusiais namuose ir tik po to su suaugusiais mokykloje.
- Kas trečias gimnazijos mokinys galėtų prisidėti prie patyčių iš mokinio, kurio nemėgsta.
- Ženkliai daugiau mergaičių, nei berniukų bijo, kad iš jų tyčiosis kiti mokiniai.
- Ilgalaikes patyčias patiria 6 mokiniai.
- Populiariausios patyčios yra tarp klasiokų.

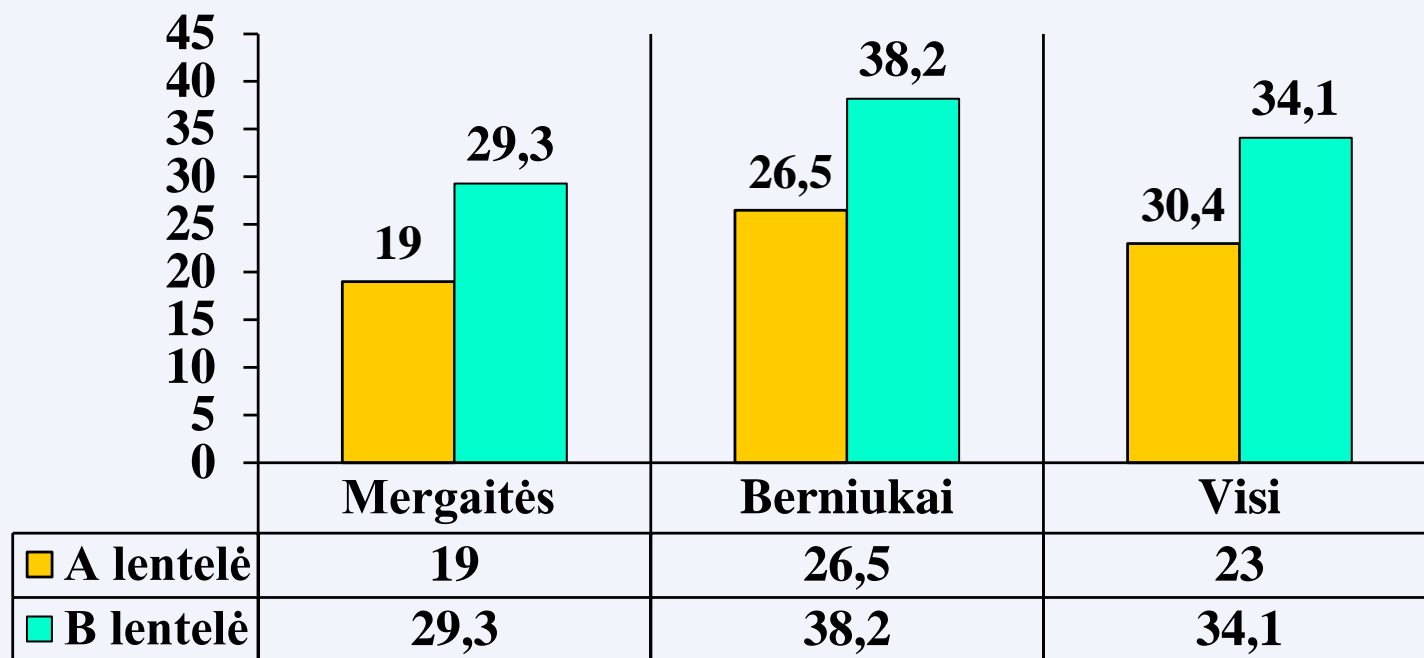

OLWEUS
LIETUVA

Gimnazijos pradinių (3 ir 4) klasių mokinių apklausos duomenų pristatymas

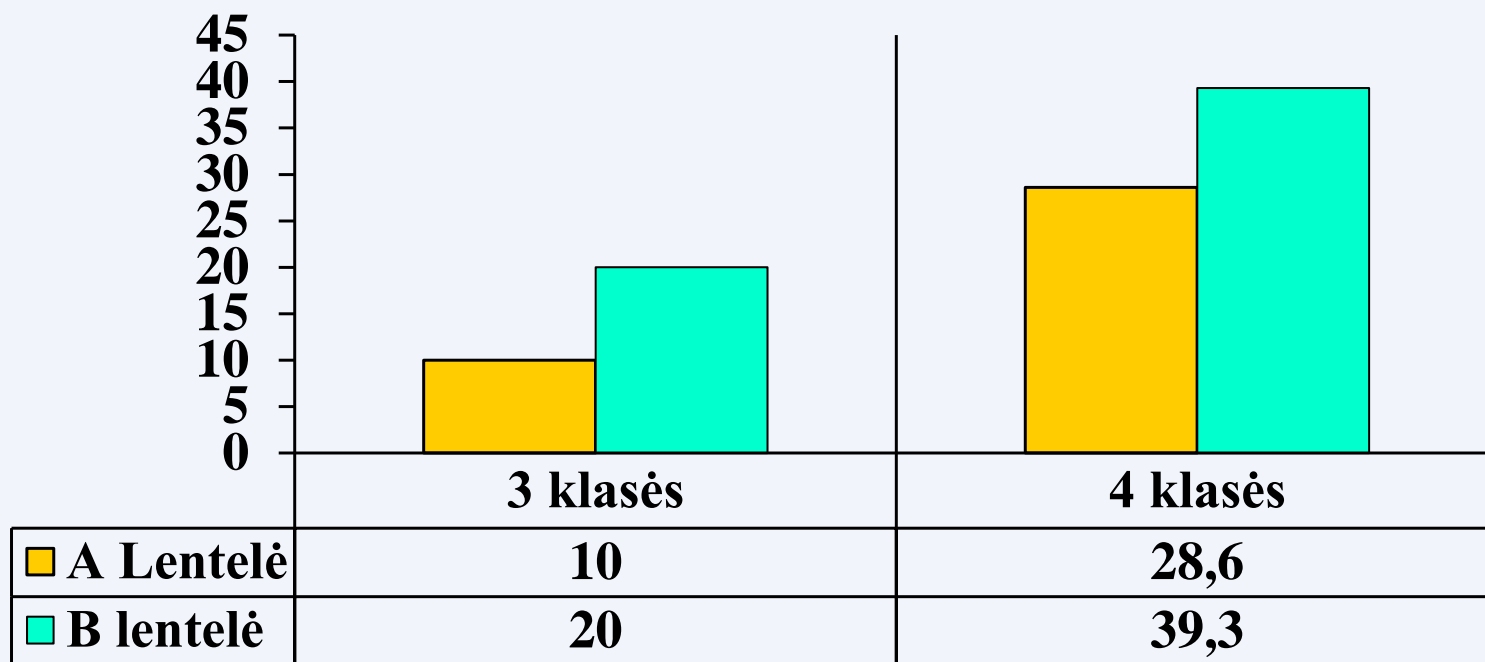
Mokiniai, iš kurių buvo tyčiojama si „2-3 kartus per mėnesį“ ir dažniau (%)

A lentelė (patiriamos patyčios) ir B lentelė (užslėptos patyčios) duomenų palyginimas. Apklausos ataskaitos 14 ir 16 p.

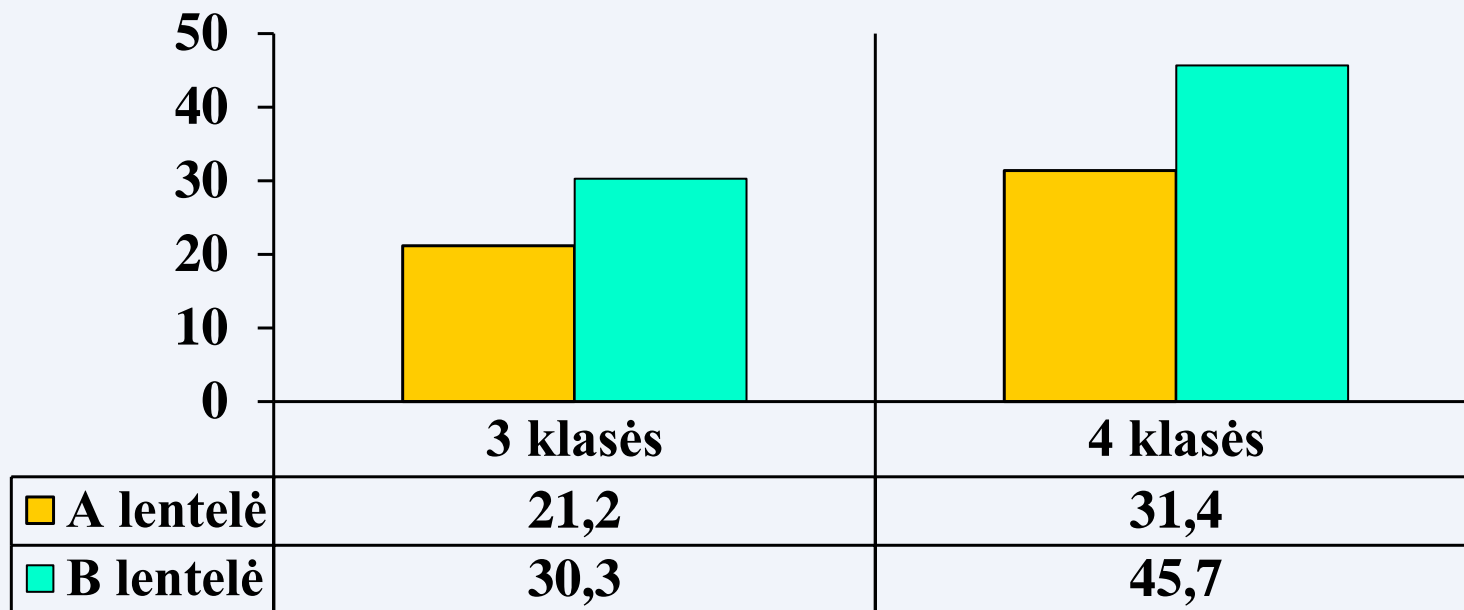
Mergaitės, iš kurių tyčiojosi kiti mokiniai 2-3 kartus per mėnesį ir dažniau (%)

A lentelė (patiriamos patyčios) ir B lentelė (užslėptos patyčios) duomenų palyginimas. Apklaustos ataskaitos 14 ir 16 p.

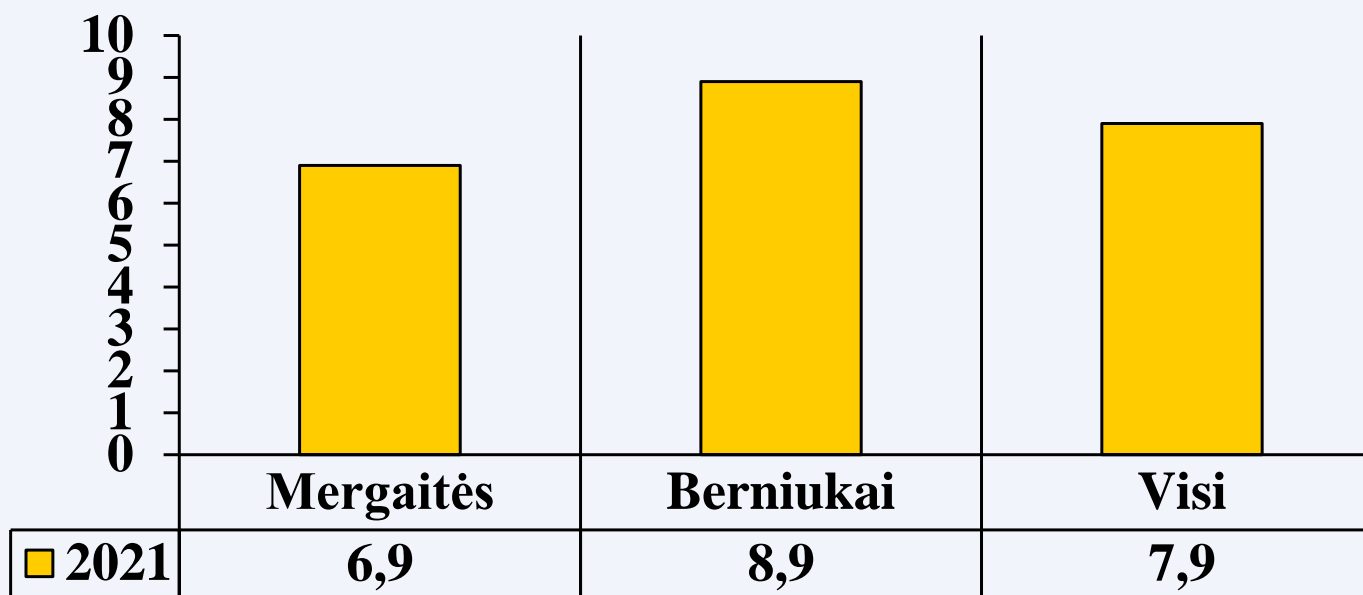

Berniukai, iš kurių tyčiojosi kiti mokiniai 2-3 kartus per mėnesį ir dažniau (%)

A lentelė (patiriamos patyčios) ir B lentelė (užslėptos patyčios) duomenų palyginimas. Apklauso ataskaitos 14 ir 16 p.

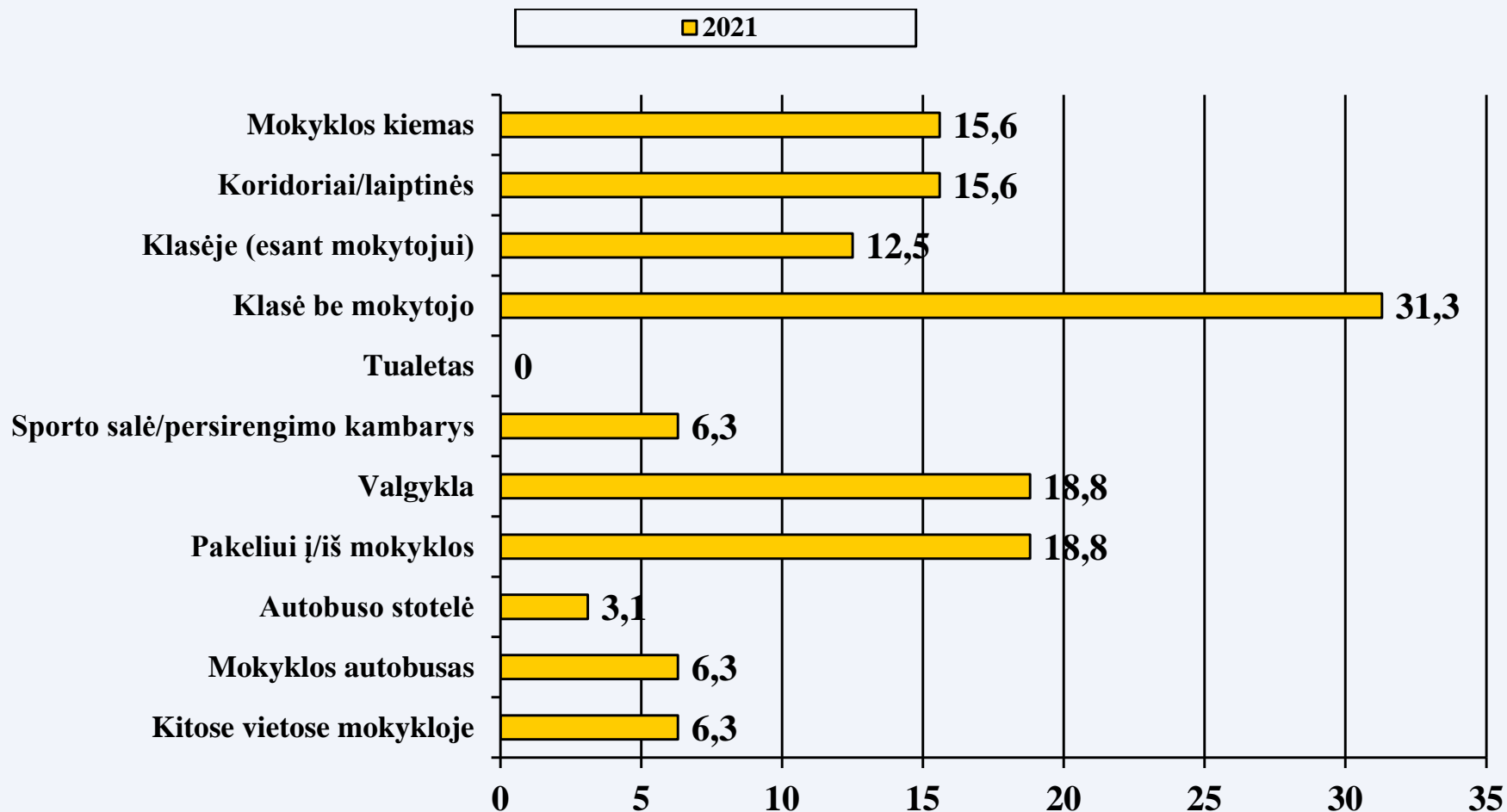

Berniukai ir mergaitės, kurie tyčiojosi iš kitų mokinių 2-3 kartus per mėnesį ir dažniau (%)

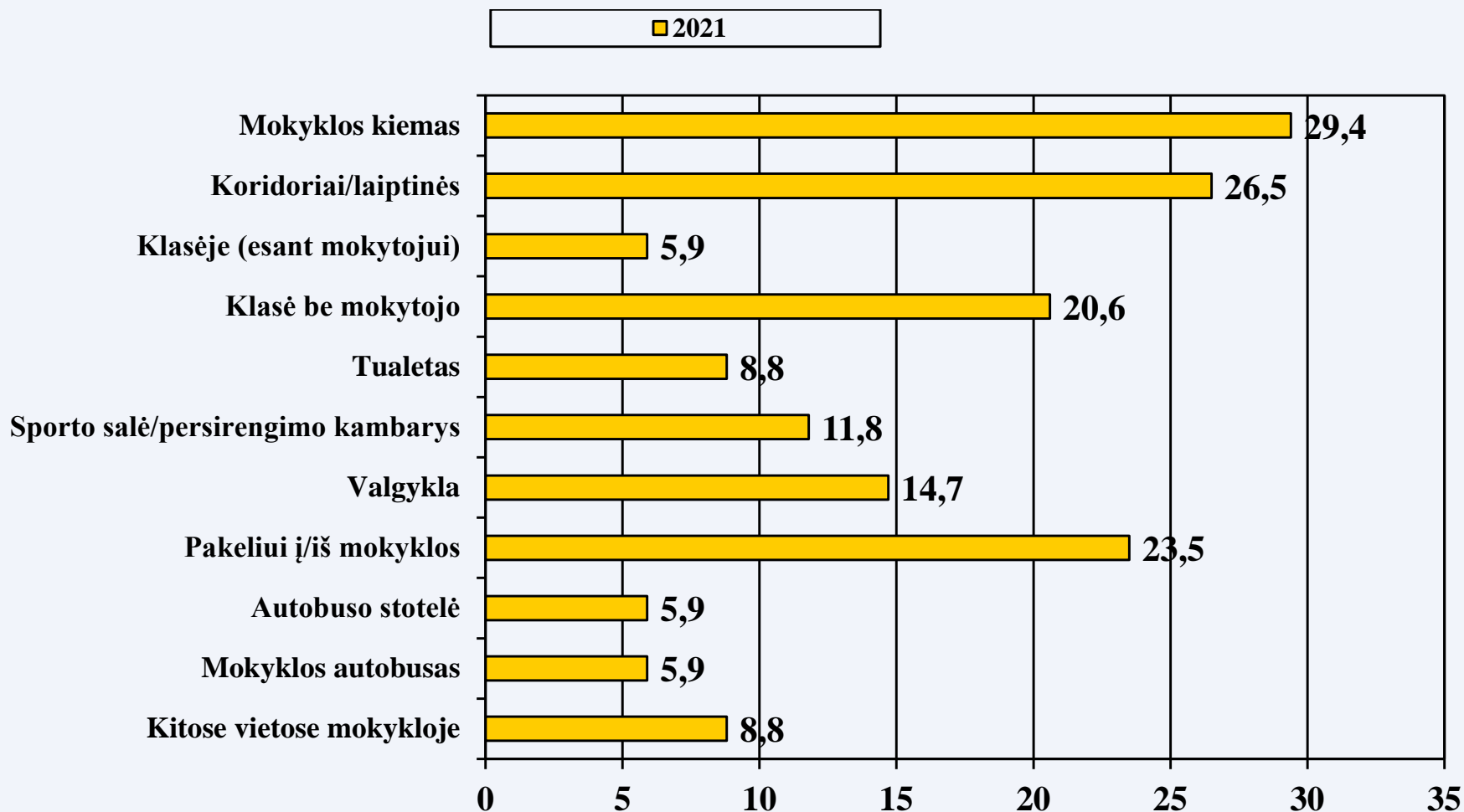
Kur mergaitės patyrė patyčias? (%)

Įtraukti tie mokiniai, kurie į pagrindinį klausimą apie patyčias atsakė: 1-2 kartus ir dažniau

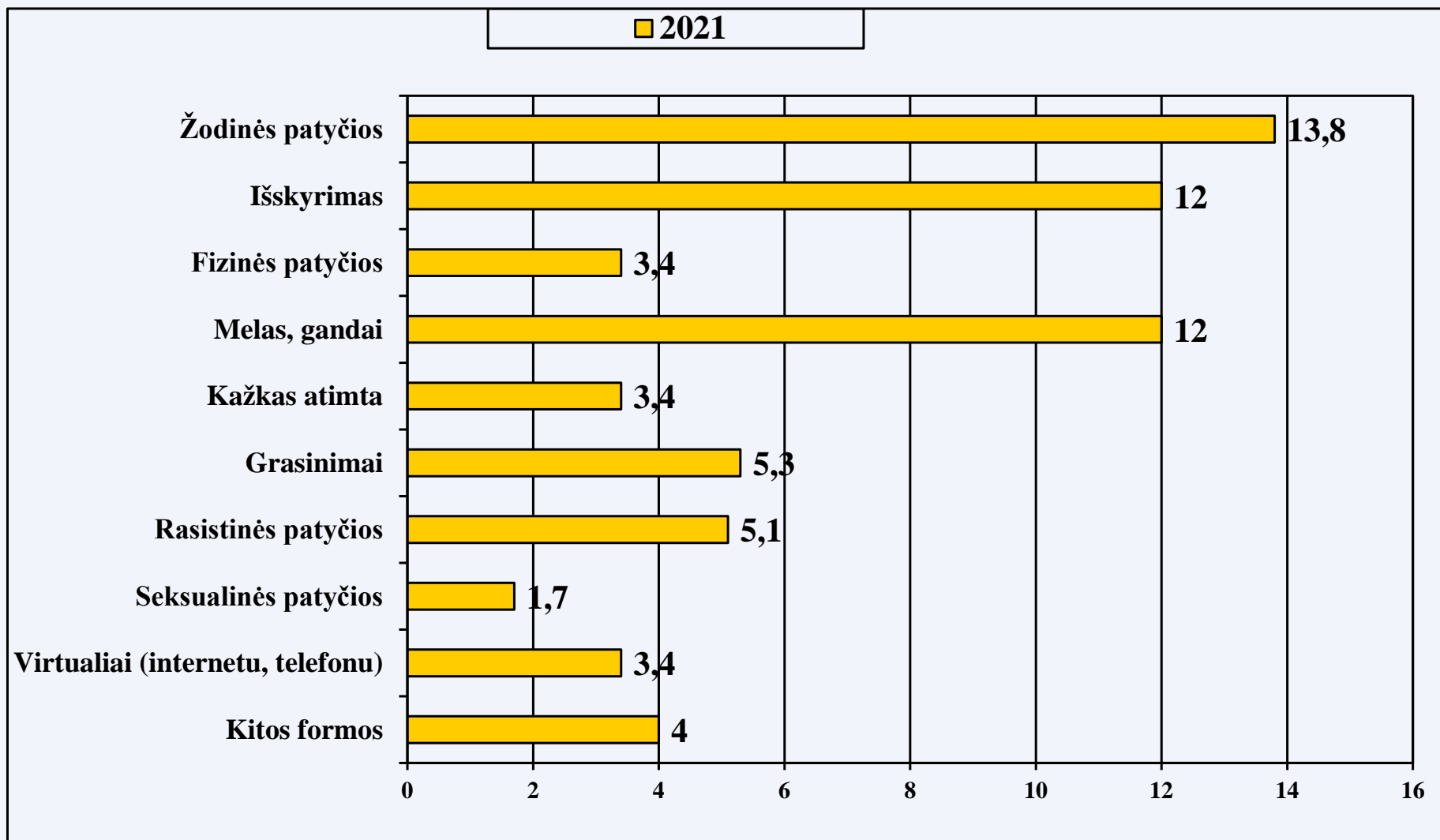
Kur berniukai patyrė patyčias? (%)

Įtraukti tie mokiniai, kurie į pagrindinį klausimą apie patyčias atsakė: 1-2 kartus ir dažniau

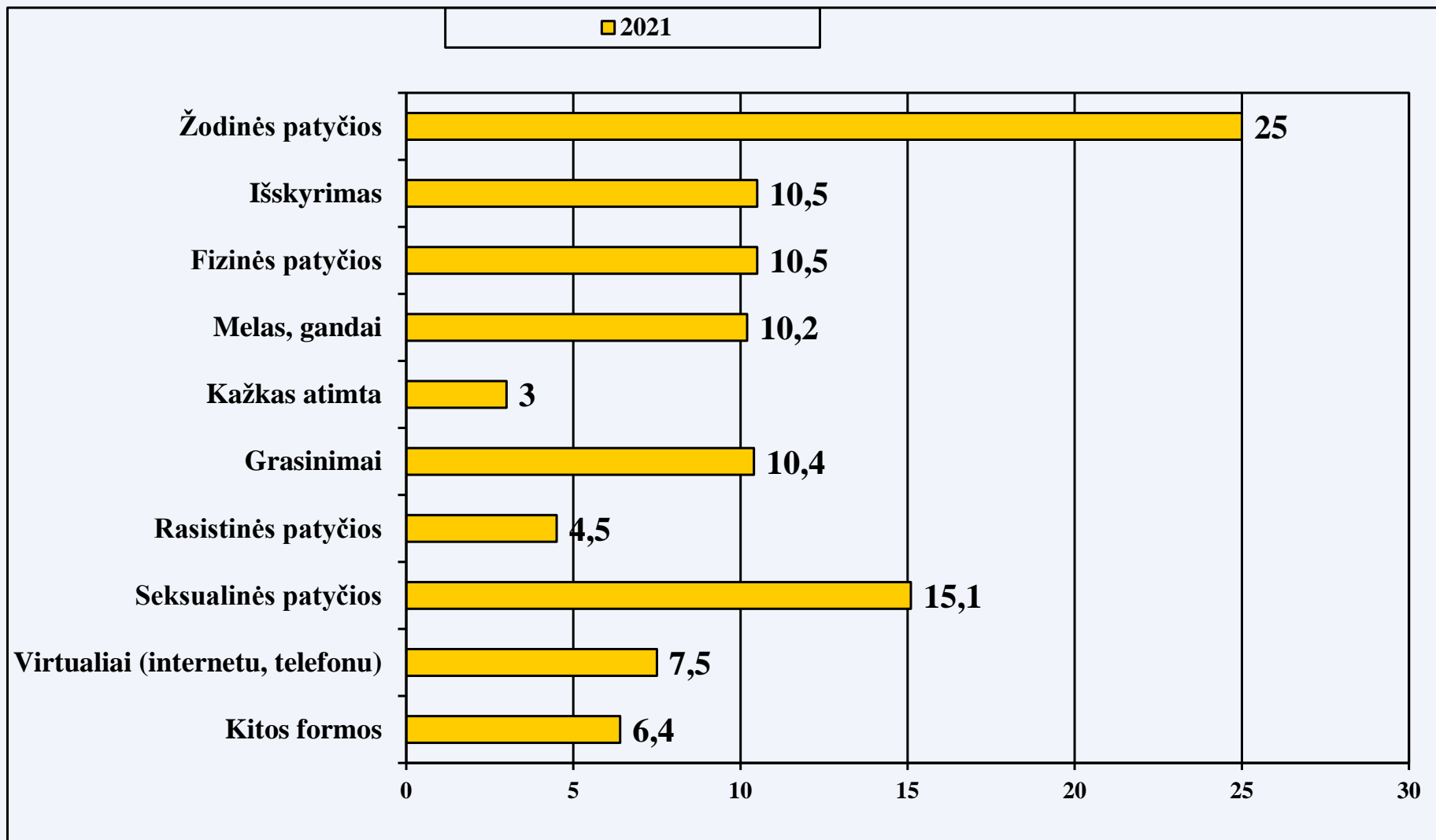
Kokias patyčių formas patyrė mergaitės

(įtrauktos tos mergaitės, kurios į pagrindinį klausimą apie patyčias atsakė: 2-3 kartus per mėnesį ir dažniau) (%)

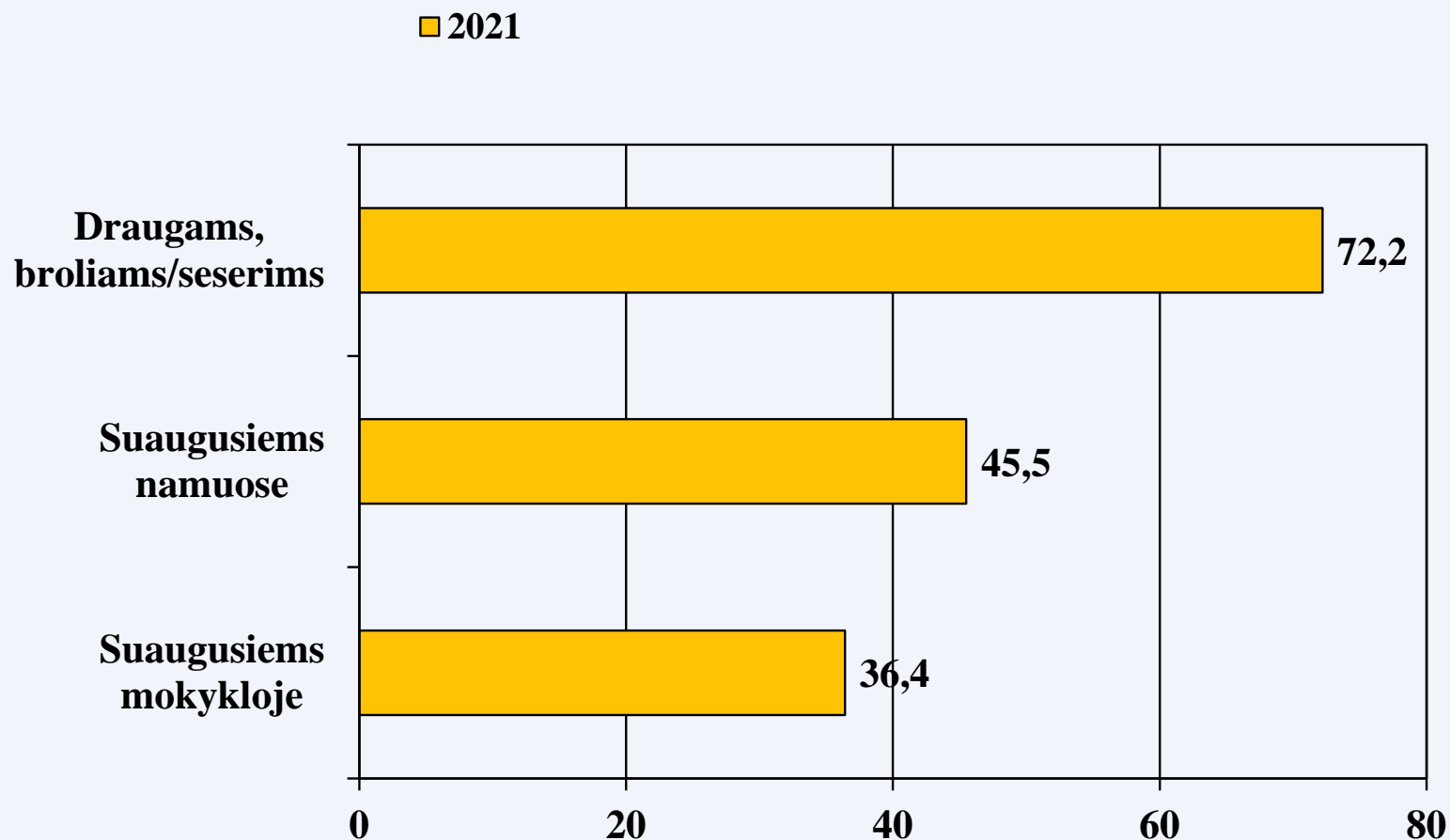
Kokias patyčių formas patyrė berniukai

(įtraukti tie berniukai, kurie į pagrindinį klausimą apie patyčias atsakė: 2-3 kartus per mėnesį ir dažniau) (%)

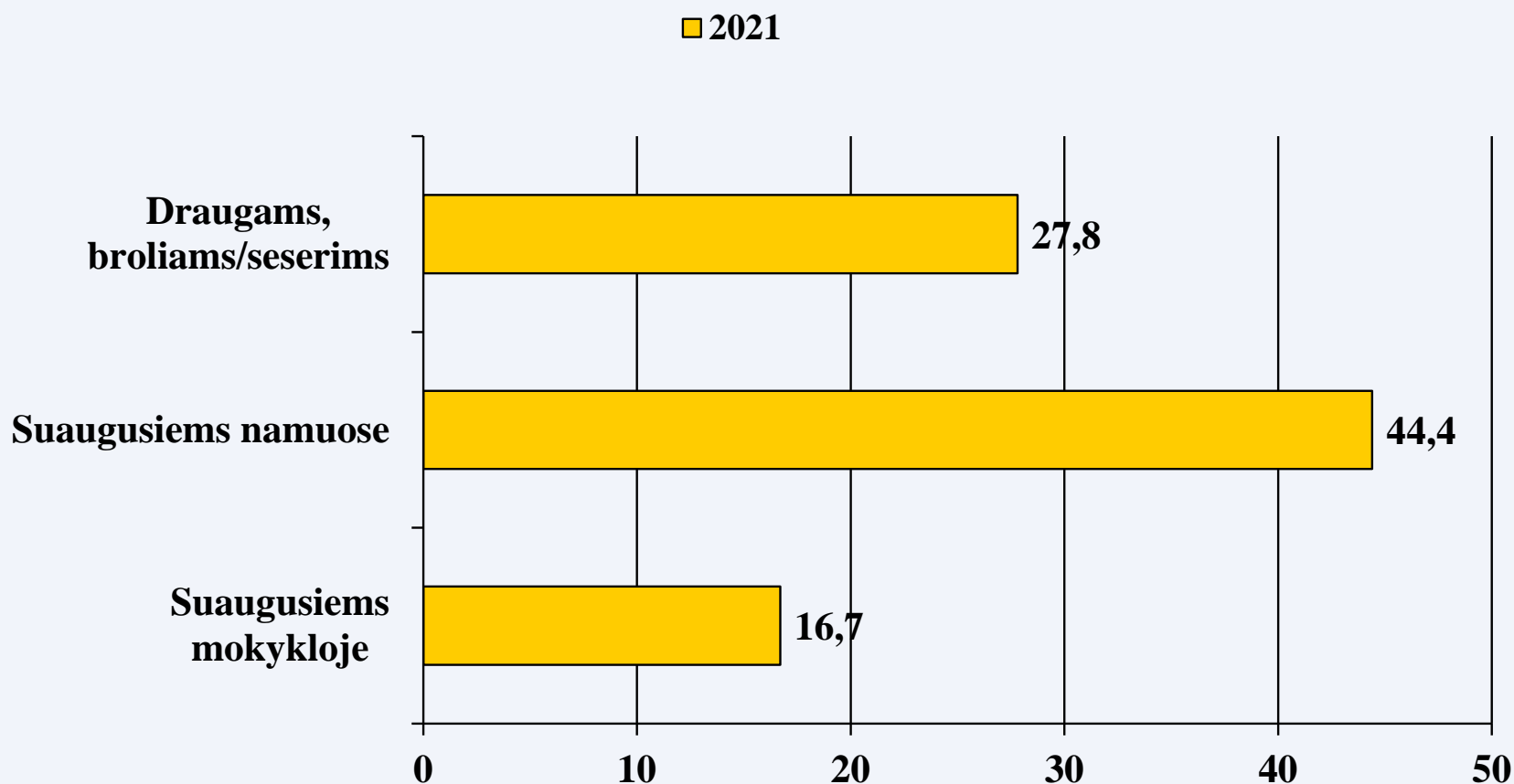
Kam mergaitės pasakojo apie patiriamas patyčias? (%)

Įtrauktos tik tos mergaitės, kurios į pagrindinį klausimą apie patyčias atsakė, kad patiria 2-3 k. per mėnesį ir dažniau.

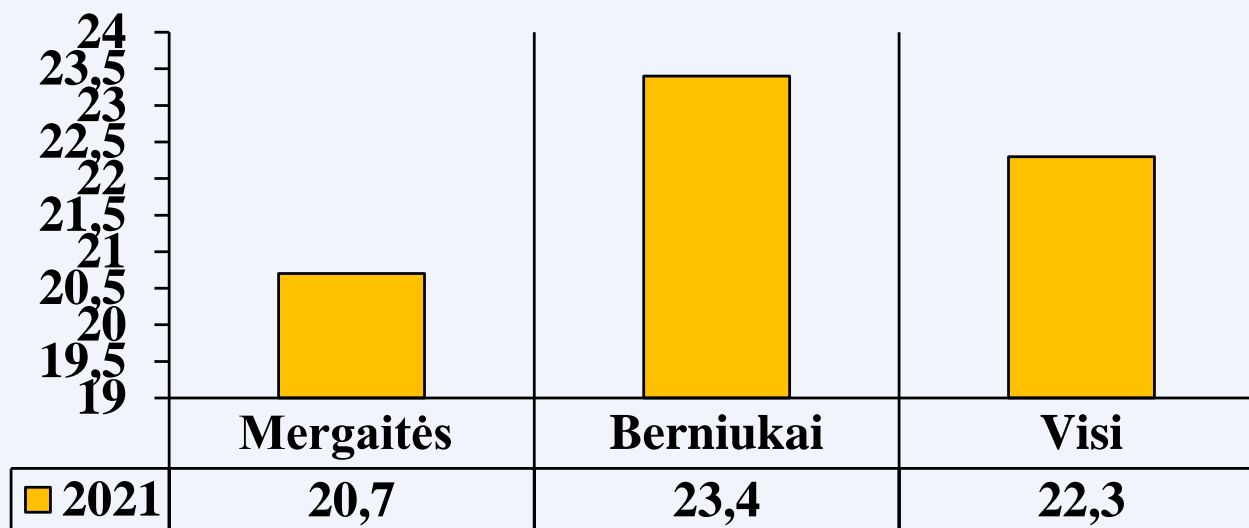

Kam berniukai pasakojo apie patiriamas patyčias (%)

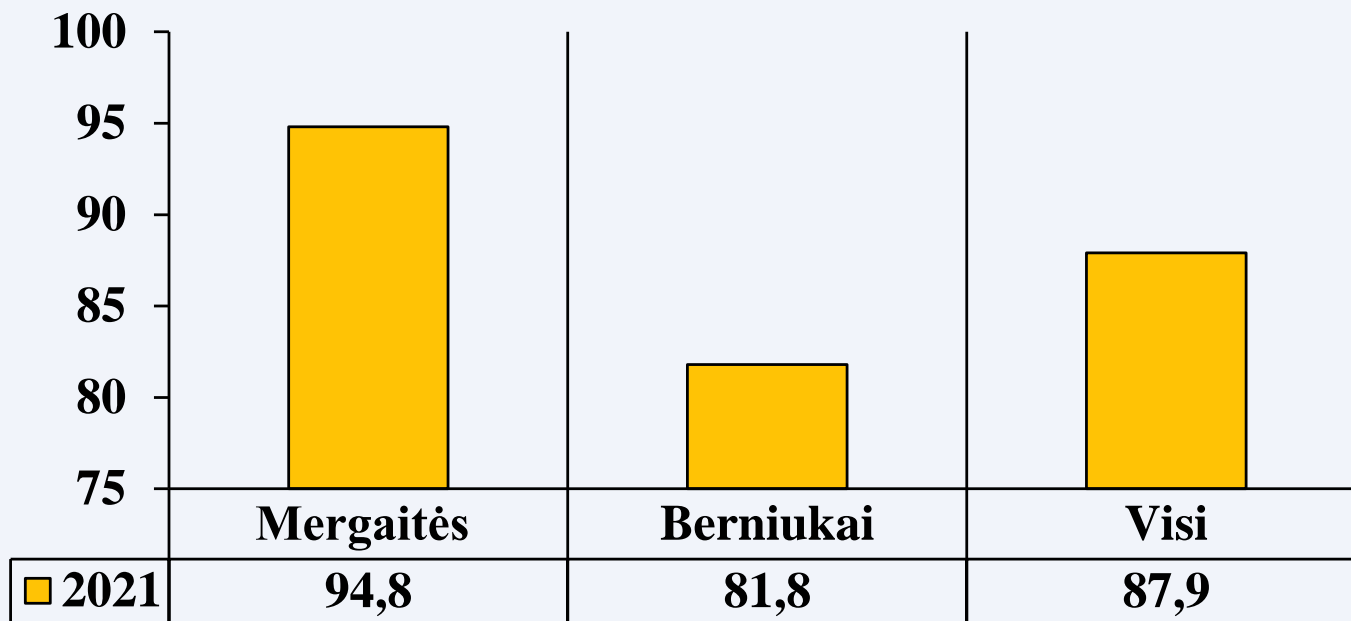
Įtraukti tik tie berniukai, kurie į pagrindinį klausimą apie patyčias atsakė, kad patiria 2-3 k. per mėnesį ir dažniau.

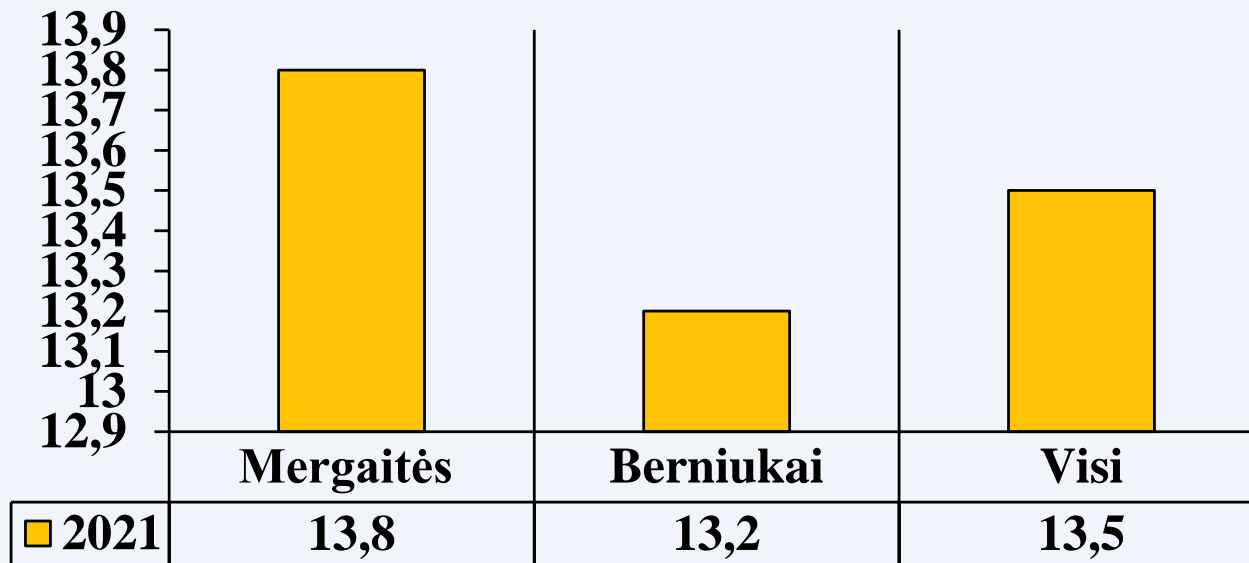
**Ar manai, kad galėtum prisidėti prie patyčių iš mokinio, kurio
nemėgsti
(atsakymų “taip”, “galbūt”, “nežinau” suma) (%)**

Kai matai savo bendraamžius, iš kurių tyčiojasi mokykloje, ką tu jauti ar galvoji? (atsakymų “trupučią gaila” bei “gaila ir noriu padėti” suma) (%)

Ar dažnai tu bijai, kad kiti mokiniai iš tavęs tyčiosis? (atsakymų „gana dažnai”, „dažnai” ir „labai dažnai” suma) (%)

Ilgalaikės patyčios

Įtraukti tik tie mokiniai, kurie į pagrindinį klausimą atsakė 2-3 k. per mėnesį ir dažniau

2021 m. mokykloje yra 4 mokiniai, patiriantys ilgalaikes patyčias.

Jei tyčiojamasi daugiau nei metus - didelės neigiamos pasekmės:

- apie 30 proc. vyresniame amžiuje kenčia nuo depresijos;**
- adaptacijos problemos šeimoje, socialiniame gyvenime apskritai.**

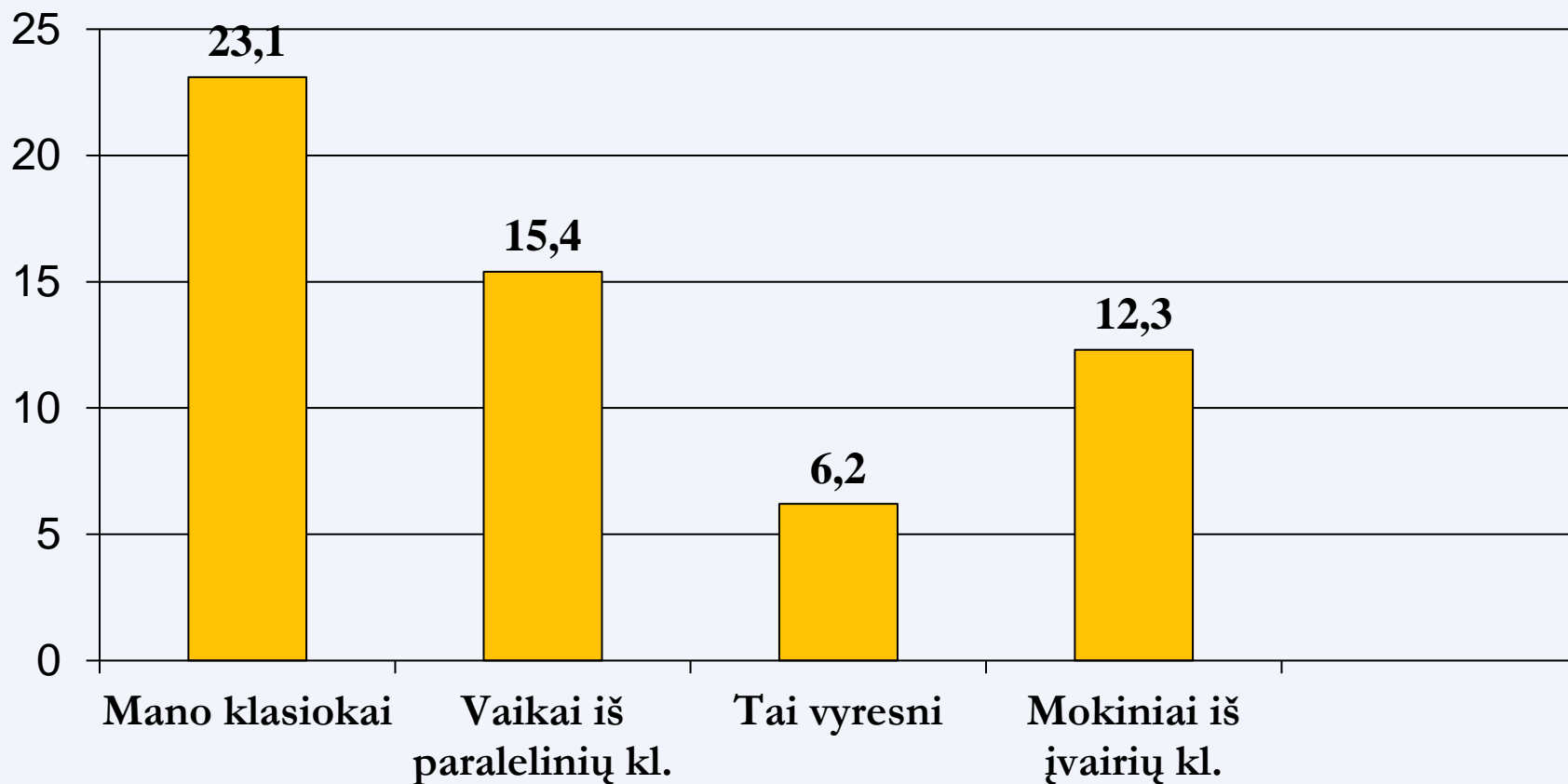
Mokyklos siekiamybė, kad šis skaičius būtų 0.

Reikalinga 0 lygio tolerancija patyčioms.

Kurioje klasėje mokosi iš tavęs besityčiojantys mokiniai? (%)

Įtraukti tie mokiniai, kurie į pagrindinį klausimą apie patyčias atsakė tik 1-2 k. arba dažniau dažniau

2021

Papildoma informacija

**Įtraukti mokiniai, kurie pagrindinį klausimą apie patyčias
atsakė: 1-2 kartus arba dažniau**

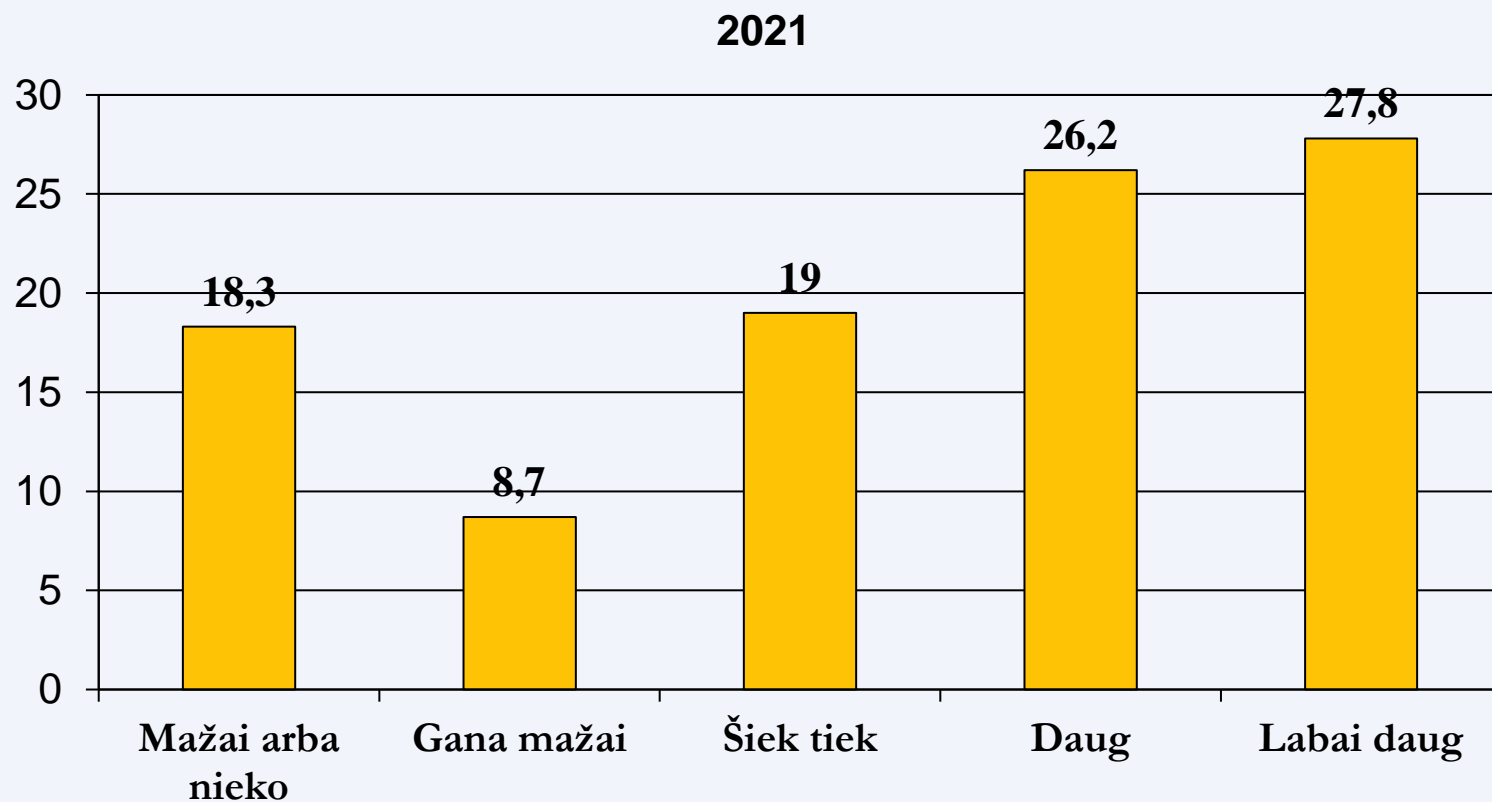
1. „Keliese iš tavęs dažniausiai tyčiojasi“?

- „Dažniausiai vienas“ – 40,9%;**
- „2-3 mokinių grupelė“ – 25,8 %.**

2. „Iš tavęs tyčiojasi berniukai ar mergaitės“?

- „Viena mergaitė“ – 18,2%**
- „Vienas berniukas“ – 21,2 %;**
- „Ir berniukai, ir mergaitės“ – 15,2%**

Kaip tu manai, kiek daug per paskutinius keletą mėnesių tavo klasės auklėtojas (-a) padarė, kad sustabdytų patyčias? (%)

Apibendrinimas

- Pradinukų tarpe patiriamų patyčių skaičius toliau išlieka aukštas (kas 3 vaikas patiria patyčias).
- Tyčiojasi iš kitų mokinių tiek berniukai, tiek mergaitės.
- Daugiausiai patyčių (kas 3) mergaitė patiria klasėje be mokytojo.
- Daugiausiai patyčių berniukai patiria mokyklos kieme, koridoriuose, pakeliui į/iš mokyklos bei klasėje be mokytojo.
- Pradinukų mergaičių tarpe populiariausios patyčių formos yra: žodinės; išskyrimas ir melas/gandai.
- Pradinukų berniukų tarpe populiariausios patyčių formos yra: žodinės ir seksualinio pobūdžio žodžiai ir ženklai.
- Mergaitės apie patiriamas patyčias daugiausiai pasakoja draugams/broliams/seserims, suaugusiems namuose ir tik po to suaugusiems mokykloje.

Apibendrinimas

- Berniukai apie patiriamas patyčias daugiausiai kalbasi su suaugusiais namuose, draugais/broliais/seserimis ir tik po to su suaugusiais mokykloje.
- 4 vaikai patiria patyčias mokykloje metus ir ilgiau.
- Populiariausios patyčios yra klasiokų tarpe.
- Dažniausiai tyčiojasi vienas mokinyš.

OLWEUS
LIETUVA

Gimnazijos Adutiškio skyriaus mokinių apklausos duomenų pristatymas

Bendra informacija

- Kl. „Kiek gerų draugų turi klasėje?“ - beveik trečdalis mokinių atsakė, kad neturi nei vieno gero draugo.
- Keturi vaikai pateikė atsakymą - turi vieną gerą draugą.

Diskusija: kaip manote, kas gali įtakoti tokius vaikų atsakymus?

Mokiniai, iš kurių buvo tyčiojama si „2-3 kartus per mėnesį“ ir dažniau

A lentelė (patiriamos patyčios) ir B lentelė (užslėptos patyčios) duomenų palyginimas. Apklausos ataskaitos **14 ir 16 p.**

- Galima teigti, kad skyriuje berniukai daugiau nei du kartus dažniau patiria patyčias nei mergaitės.
- Lyginant A ir B lentelių duomenis, matosi, kad užslėptų patyčių skaičius B lentelėje yra didesnis, nei A lentelėje.
- Kalbant apskritai, skyriuje patyčias patiria trečdalis (A lentelė) ir daugiau nei trečdalis (B lentelė) visų skyriuje besimokančių mokinių.

Berniukai ir mergaitės, kurie tyčiojosi iš kitų mokinių 2-3 kartus per mėnesį ir dažniau

- Mokiniai, kurie pasisakė, kad jie tyčiojasi iš kitų, išsiskiria berniukai.
- Dažniausiai tyčiojasi kelių mokinių grupė (sujungti koncentrai?).

Kur mokiniai patyrė patyčias?

Itraukti tie mokiniai, kurie į pagrindinį klausimą apie patyčias atsakė: 1-2 kartus ir dažniau

- Daugiausiai mokinių pasisakė, kad patiria patyčias klasėje, kai joje nebuvo mokytojo.
- Taip pat mokiniai patyrė patyčias mokyklos kieme, koridoriuose ir klasėje, esant mokytojui.
- Diskusija apie budėjimą.

Populiariausios patyčios formos mokinių tarpe

Įtraukti tie mokiniai, kurie į pagrindinį klausimą apie patyčias

atsakė: 2-3 kartus per mėnesį ir dažniau

- Galima teigti, kad vyrauja įvairios patyčių formos: žodinės, fizinės, gandai, grasinimai, seksualinio pobūdžio žodžiai.
- Išsiskiria – žodinės patyčios.
- Yra keli internetinių patyčių atvejai (ar tai yra žinoma suaugusiems mokykloje ir ar buvo į tai sureaguota?).

Kam mokiniai pasisako apie patiriamas patyčias?

Įtraukti tik tie mokiniai, kurie į pagrindinį klausimą atsakė 2-3 k. per mėnesį ir dažniau

- Apie patiriamas patyčias mokiniai pasisako suaugusiems mokykloje ir suaugusiems namuose (taip daro daugiau nei pusė patiriančių patyčias mokinių).
- Galima teigti, kad pasitikėjimas suaugusiais yra.
- Mažesnę dalis mokinių apie patyčias kalbasi su savo draugias.
- Diskusija: ar mokyklos darbuotojai bendradarbiauja su mokinių tėvais, spręsdami patyčių atvejus?

**Ar manai, kad galėtum prisidėti prie patyčių iš
mokinio, kurio nemėgsti?
(atsakymai “taip”, “galbūt”, “nežinau”)**

- Daugiau nei trečdalis visų skyriuje besimokančių mokinių galėtų prisidėti prie patyčių iš mokinio, kurio nemėgsta.
- Diskusija: kas vyksta ir kaip situaciją būtų galima gerinti?

Kai matai savo bendraamžius, iš kurių tyčiojasi mokykloje, ką tu jauti ar galvoji?

- Trečdalis skyriaus vaikų pateikė atsakymus: „Matyt jis/ji to nusipelnė“ ir „nieko nejaučiu“ (atsakymų suma).
- Du trečdaliai pateikė atsakymus, kad jiems “truputį gaila” bei “gaila ir noriu padėti” (atsakymų suma).

Ar dažnai tu bijai, kad kiti mokiniai iš tavęs tyčiosis?

- Šiek tiek mažiau nei trečdalis, **10** mokinių, jaučia baimę, kad iš jų gali tyčiotis kiti mokiniai (atsakymų: „kartais”, „gana dažnai”, „dažnai” ir „labai dažnai” suma).
- **24** mokiniai pateikė atsakymus: „niekada ir retai“ (suma).

Ilgalaikės patyčios

Įtraukti tik tie mokiniai, kurie į pagrindinį klausimą atsakė 2-3 k. per mėnesį ir dažniau

2021 m. skyriuje yra 2 mokiniai, patiriantys ilgalaikes patyčias.

Jei tyčiojamasi daugiau nei metus - didelės neigiamos pasekmės:

- apie 30 proc. vyresniame amžiuje kenčia nuo depresijos;
- adaptacijos problemos šeimoje, socialiniame gyvenime apskritai.

Siekiamybė, kad šis skaičius būtų 0.

Reikalinga 0 lygio tolerancija patyčioms.

Kaip tu manai, kiek daug per paskutinius keletą mėnesių tavo klasės auklėtojas(-a) padarė, kad sustabdytų patyčias?

- „Mažai arba nieko“ – 8 atsakymai.
- „Gana mažai“ – 1 atsakymas.
- „Šiek tiek“ – 12 atsakymų.
- „Daug“ – 7 atsakymai.
- „Labai daug“ – 5 atsakymai.

Diskusija: kaip galima būtų interpretuoti šiuos vaikų atsakymus?

Ačiū už dėmesį

